

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمچلچریک

فوق العاده کڼه

- دمؤلف، مصنف، هنرمنداو محقق (څېړونکي) • قانون حمایت حقوق مؤلف،
د حقوقو ملاتړ (کاپي رایت) قانون مصنف، هنرمنداو محقق (کاپي رایت)

تاریخ نشر: (۲۴) میزان سال ۱۳۹۵ هـ.ش
نمبر مسلسل: (۱۲۳۰)

د خپرېدو نېټه: د ۱۳۹۵ هـ.ش کال د تلې د میاشتې (۲۴)
پرله پسې نمبر: (۱۲۳۰)

د امتياز خاوند: د عدليې وزارت
مسئول چلوونكى: قانونمل محمدرحيم "دقيق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تيلفون: ۰۲۰۲۳۱۴۲۹۸
مرستيال: نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سايت: www.moj.gov.af

قيمت: (۲۰/۱۶) افغانى
تيراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتي: (۸۴) صفحه
مطبعه: صدف
آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، سرک (۱۵) وزير محمد اکبر خان (شېروپور) کابل

فرمان
رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشيح مصوبات
مجلسين شوراى ملي پيرامون
قانون حمايت حقوق
مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق
(کاپي رايه)

شماره: (۷۶)

تاريخ: ۱۳۹۵ / ۵ / ۷

ماده اول:

به تاسى از حكم فقره (۱۶) ماده
(۶۴) قانون اساسى افغانستان، مصوبه
شماره (۲۱۴) مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۶
ولسى جرگه و مصوبه شماره (۲۱۵)
مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ مشرانو جرگه را
در مورد قانون حمايت حقوق
مؤلف، مصنف، هنرمند و
محقق در (۷) فصل و
(۴۶) ماده توشيح
مى دارم.

د مؤلف، مصنف، هنرمند او
خپرونكي (محقق) د حقوقو د
ملاټر (کاپي رايه) د قانون په اړه د
ملي شوري د مجلسينو د مصوبو د
توشيح په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۷۶)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۷

لومړۍ ماده:

د افغانستان داساسي قانون د (۶۴) مادې
د (۱۶) فقرې د حکم له مخې، د مؤلف،
مصنف، هنرمند او خپرونكي (محقق) له
حقوقو څخه د ملاټر (کاپي رايه) د
قانون په هکله دولسي جرگې
د ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۶ نېټې (۲۱۴) گڼه
مصوبه او د مشرانو جرگې د
۱۳۹۵ / ۵ / ۶ نېټې (۲۱۵) گڼه
مصوبه په (۷) فصلونو او (۴۶)
مادو کې، توشيح کوم.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۳۰)

۱۳۹۵/۷/۲۴

دوه یمه ماده:

دغه فرمان د ملي شوري د مجلسينو له
مصوبو او د یاد شوي قانون له متن سره
يوځای دې، په رسمي جریده کې خپور
شي.

محمد اشرف غني

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

ماده دوم:

این فرمان همراه با مصوبات
مجلسین شورای ملی و متن قانون
متذکره در جریده رسمی نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

رسمي جريده

مسلل نمبر (۱۲۳۰)

۱۳۹۵/۷/۲۴

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

قانون حمایت حقوق مؤلف،

مصنف، هنرمند و محقق

(کاپی رایت)

شماره مسلسل: (۲۱۴)

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۴/۲۶

ولسی جرگه به تاسی از حکم

ماده (۹۰) قانون اساسی

افغانستان، در جلسه

عمومی روز شنبه مورخ

۱۳۹۵/۴/۲۶ خویش طرح

قانون حمایت حقوق مؤلف، مصنف،

هنرمند و محقق (کاپی رایت)

را با یک سلسله تعدیلات، به داخل

(۷) فصل و (۴۶) ماده به اتفاق

آرای اعضای حاضر در مجلس

تصویب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د مؤلف، مصنف، هنرمند

او محقق (خپرونکي) د حقوقو

ملاټر (کاپي رايټ) قانون

مصوبه

پرله پسې گڼه: (۲۱۴)

د تصویب نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۶

ولسي جرگې د افغانستان د اساسي

قانون د (۹۰) مادې له درج شوي

حکم سره سم، د خپلې

۱۳۹۵ / ۴ / ۲۶ نېټې د شنبې ورځې په

عمومي غونډه کې د مؤلف، مصنف،

هنرمند او محقق (خپرونکي) د حقوقو

ملاټر (کاپي رايټ) د قانون طرحه د يو

لړ تعدیلونو سره، په (۷) فصلونو او

(۴۶) مادو په دننه کې د مجلس د

حاضر و غړيو د رأيو په اتفاق تصویب

کړه.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

د ولسي جرگې رئیس

شورای ملی دولت جمهوری
اسلامی افغانستان
سال ششم دوره شانزدهم تقنینی
مشرانو جرگه
مصوبه
در مورد قانون حمایت حقوق
مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق
(کاپی رایت)

شماره: (۲۱۵)

تاریخ: ۱۳۹۵ / ۵ / ۶

به تاسی از حکم ماده نودم قانون
اساسی افغانستان، مشرانو جرگه
قانون حمایت حقوق مؤلف،
مصنف، هنرمند و محقق
(کاپی رایت) را در جلسه عمومی
فوق العاده روز چهارشنبه مؤرخ
۱۳۹۵ / ۵ / ۶ خویش به
اکثریت آراء تصویب نمود.

فضل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
ملي شوري
دشپارسمې تقنيني دورې شپږم کال
مشرانو جرگه
د مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق
(خپرونکي) د حقوقو ملاتړ
(کاپي رایت) د قانون په هکله
مصوبه

ګڼه: (۲۱۵)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۶

د افغانستان د اساسي قانون
د نوي يمې مادې له حکم
سره سم، مشرانو جرگې
دخپلې ۱۳۹۵ / ۵ / ۶ نېټې د
چهارشنبې ورځې په فوق العاده عمومي
غونډه کې د مؤلف، مصنف،
هنرمند او محقق (خپرونکي) د
حقوقو ملاتړ (کاپي رایت) قانون
د رأيو په اکثریت تصویب کړ.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئيس

فهرست مندرجات

قانون حمایت حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق

(کاپی رایت)

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۸.....	مبنی.....	ماده اول:
۸.....	اهداف.....	ماده دوم:
۹.....	نام اختصاری.....	ماده سوم:
۹.....	اصطلاحات.....	ماده چهارم:
۱۸.....	مرجع تطبیق.....	ماده پنجم:

فصل دوم

حق پدید آوردگی

۱۸.....	حمایت حق پدید آوردگی.....	ماده ششم:
۱۹.....	آثار مورد حمایت.....	ماده هفتم:
۲۲.....	ثبت اثر.....	ماده هشتم:
۲۳.....	محدودیت حمایت کاپی رایت در آثار مشخص.....	ماده نهم:
۲۴.....	مالکیت اثر.....	ماده دهم:
۲۵.....	حقوق مادی.....	ماده یازدهم:
۲۷.....	حقوق معنوی.....	ماده دوازدهم:

۲۸.....	واگذاری یا انتقال حقوق مادی	ماده سیزدهم:
۲۹.....	فروش یا واگذاری نسخه اصلی و استخدام کار	ماده چهاردهم:
۳۱.....	نشر اثر بعد از وفات	ماده پانزدهم:

فصل سوم

میعاد استفاده حق کاپی رایت

۳۱.....	میعاد حمایت آثار	ماده شانزدهم:
۳۳.....	آغاز و ختم میعاد حمایت اثر	ماده هفدهم:

فصل چهارم

حقوق نمایش دهنده، تهیه کننده فونوگرام و مؤسسه پخش کننده

۳۴.....	مالکیت اثر به اساس قرارداد	ماده هجدهم:
۳۵.....	میعاد حمایت نشرات مؤسسه پخش کننده	ماده نوزدهم:
۳۵.....	مکلفیت مؤسسه پخش کننده	ماده بیستم:
۳۶.....	حق انحصاری مؤسسه پخش کننده	ماده بیست و یکم:
۳۶.....	حقوق تولید کننده فونوگرام و میعاد حمایت آن	ماده بیست دوم:
۳۷.....	حقوق نمایش دهنده و میعاد حمایت آن	ماده بیست و سوم:

فصل پنجم

چگونگی استفاده از اثر مشترک

۳۸.....	استفاده از امتیازات اثر مشترک	ماده بیست و چهارم:
۳۹.....	حقوق اثر موسیقی	ماده بیست و پنجم:
۴۰.....	همکار اثر سمعی و بصری	ماده بیست و ششم:
۴۲.....	حق کاپی رایت در اثر دسته جمعی	ماده بیست و هفتم:
۴۳.....	عدم ممانعت اجراء یا نمایش اثر مشترک	ماده بیست و هشتم:

فصل ششم

تخلفات

۴۳.....	اقامه دعوی.....	ماده بیست ونهم:
۴۴.....	تصامیم محکمه.....	ماده سی ام:
۴۶.....	مؤیدات.....	ماده سی ویکم:
۴۹.....	حمایت از مدعی علیه.....	ماده سی ودوم:
۴۹.....	مجازات تخلفات حقوق جانبی.....	ماده سی وسوم:
۴۹.....	حمایت آثار قبل از انفاذ این قانون.....	ماده سی وچهارم:
۵۱.....	تحویل عواید به حساب واردات دولت.....	ماده سی وپنجم:

فصل هفتم

احکام متفرقه

۵۱.....	عدم اعتبار حق مالکیت آثار به آینده.....	ماده سی وششم:
۵۱.....	نشر و پخش تصویر و ضبط آواز.....	ماده سی وهفتم:
۵۲.....	تولید و تولید مجدد اثر نشر شده در یک کاپی.....	ماده سی وهشتم:
۵۴.....	حالات استفاده از اثر و اقتباس.....	ماده سی ونهم:
۵۵.....	نشر علنی آثار مشخص.....	ماده چهلیم:
۵۶.....	اجراء یا نمایش مجدد آثار نشر شده.....	ماده چهل ویکم:
۵۷.....	اعطای جواز الزامی.....	ماده چهل ودوم:
۵۹.....	موارد قابل تطبیق احکام قانون.....	ماده چهل وسوم:
۶۲.....	ایجاد بورد.....	ماده چهل وچهارم:
۶۳.....	وضع مقرره ها ، لوایح و طرز العمل ها.....	ماده چهل وپنجم:
۶۳.....	تاریخ انفاذ.....	ماده چهل وششم:

قانون حمايت حقوق مؤلف،
مصنف، هنرمند و محقق
(کاپي رايټ)
فصل اول
احکام عمومي

د مؤلف، مصنف، هنرمند او
محقق (خپرونکي) د حقوقو
ملاټر (کاپي رايټ) قانون
لومړی فصل
عمومي حکمونه

مبني

ماده اول:

اين قانون در روشنی حکم ماده
چهل وهفتم قانون اساسی افغانستان،
وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- حمايت از حقوق مادی و معنوی
آثار مؤلف، مصنف، هنرمند
و محقق.
- ۲- طرز انتفاع از حقوق آثار مؤلف،
مصنف، هنرمند و محقق.
- ۳- تنظيم امور مربوط به آثار
مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق،
حقوق جاني و ساير امور

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون
د اووه څلويښتمې مادې د حکم په رڼا
کې وضع شوی دی.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق
د آثارو له مادي او معنوي حقوقو څخه
ملاټر.
- ۲- د مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق
له آثارو څخه د گټې اخيستنې ډول.
- ۳- د مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق
په آثارو پورې د اړوندو چارو، جاني
حقوقو او په هغوی پورې د نورو اړوندو

مربوط به آنها.	چارو تنظيم.
<u>نام اختصاری</u>	<u>لند نوم</u>
ماده سوم:	درېمه ماده:
مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق در این قانون بنام پدید آورنده اثر یاد می شود.	مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق په دې قانون کې د اثر د منخته راوړونکي په نوم یادېږي.
<u>اصطلاحات</u>	<u>اصطلاحگاني</u>
ماده چهارم:	خلورمه ماده:
اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:	لاندې اصطلاحگاني په دې قانون کې دغه مفاهیم افاده کوي:
۱- پدیدآورنده: شخصی است که اثر را پدید می آورد.	۱- منخته راوړونکی: هغه شخص دی چې اثر رامنخته کوي.
۲- اثر: پدیده اصلی ادبی، هنری و علمی بدون نظر داشت نوعیت، شکل اظهار، اهمیت یا هدف آن می باشد.	۲- اثر: دهغه ډول، د بیان ډول، اهمیت او هدف ته په نه پاملرنې سره ادبي، هنري او علمي اصلي پدیده ده.
۳- اثر سمعی و بصری: اثری متشکل از یک سلسله تصاویر مرتبط است که جهت نمایش دادن آن توأم با صدا توسط ماشین آلات یا سایر وسایل ممکنه، صرف نظر از ماهیت وسایل استفاده شده که اثر از طریق آنها متجسم می گردد.	۳- سمعی او بصري اثر: له یو لړ مرتبطو تصویرونو څخه جوړ اثر دی چې له غږ سره یو ځای د ماشین آلاتو یا نورو ممکنو وسایلو په واسطه، د هغو استفاده شوو وسایلو له ماهیت څخه په صرف نظر سره چې اثر د هغو له لارې متجسم کېږي.

۴- اثر دسته جمعی: مجموعه آثار ادبی، علمی و هنری و شامل دایرةالمعارف، مجموعه اشعار شاعران متعدد و سایر آثار که انتخاب و ترتیب محتوای آن، یک آفرینش فکری را تشکیل دهد، می باشد.

۵- اثر مشترک: اثری است که توسط بیشتر از یک شخص، پدید آمده و سهم هر یک در آن، لازم و ملزوم یکدیگر باشد.

۶- اثر اقتباسی: اثری است که از اثر یا آثار قبلی موجود پدید آمده و یا تغییر شکل داده شده باشدو شامل ترجمه، تنظیم موسیقی و مجموعه از اشعار یا داستان ها، درامه سازی، تصاویر متحرک، ثبت صدا، تولید دوباره اثر هنری، جمع آوری اصطلاحات فولکلوری یا هر شکل دیگری می باشد که طی آن یک اثر می تواند دوباره طرح ریزی، تغییر شکل یا اقتباس گردد. آثار حاشیه نویسی، تفصیل یا اصلاح که در مجموع اثر اصلی را

۴- ذله بیز اثر: د ادبی، علمی او هنري آثارو او د دایرةالمعارف، متعددو شاعرانو د اشعارو د مجموعو او نورو هغو آثارو په شمول چې د هغو د محتوي انتخاب او ترتیب، یو فکري پیدایښت جوړوي، مجموعه (ټولگه) ده.

۵- کله (مشترک اثر): هغه اثر دی چې له یوه شخص څخه د زیاتو په واسطه رامنځته شوی او په هغه کې د هر یوه ونډه یوه د بلي لازمه او ملزوم وي.

۶- اقتباسي اثر: هغه اثر دی چې له دمخه موجود اثر یا آثارو څخه رامنځته شوی او ترجمه، د موسیقی تنظیم او د اشعارو مجموعه (ټولگه) یا داستانونه، درامه جوړونه، محرک تصویرونه، د غږ ثبت، د هنري اثر دوباره تولید، د فولکلوري اصطلاحگانو راټولول یا هر بل شکل پکې شامل دي چې تر هغه لاندې یو اثر کېدای شي دوباره طرح رېزي، د شکل بدلون یا اقتباس شي، د حاشیه لیکنې آثار. تفصیل یا اصلاح چې په ټوله کې اصلي اثر

وانمود سازد، نیز اثر اقتباسی پنداشته می شود.

۷- نشر: انتشار اثر، فونوگرام، پخش یا نمایش به هر شیوه، بعد از موافقه پدید آورنده اثر یا مالک آن به عامه مردم می باشد.

۸- پخش: انتقال صوت یا تصویر و صوت و یا ملحقات آن جهت رسیدن به عامه مردم از طریق بیسیم و ستلایت یا انتقال اشارات رمزی است، مشروط بر اینکه معنی رمز توسط مؤسسه پخش کننده یا به موافقه وی، به عامه مردم ارایه گردد.

۹- تولید مجدد اثر: تهیه یک یا بیشتر از یک کاپی اثر، فونوگرام، پخش یا هر نوع نمایش، به صورت کامل یا قسمی، مستقیم یا غیر مستقیم یا به هر شکل از اشکال است که با به کارگیری وسایل جهت تولید مجدد، به شمول ذخیره مؤقت یا دائمی الکترونیکی صورت می گیرد.

۱۰- تثبیت اثر: ادغام حروف،

خرگند کړي هم اقتباسي اثر گڼل کېږي.

۷- نشر: د اثر د رامنځته کوونکي یا د هغه د مالک له موافقې وروسته عامه خلکو ته د اثر، فونوگرام، په هره شپوه خپرول یا نمایش دی.

۸- خپرول: د بیسیم او ستلایت یا د رمزي اشارو د لېږد له لارې عامه خلکو ته د رسېدو لپاره د صوت یا صوت او تصویر او یا محلقاتو لېږدول دي، پدې شرط چې د رمز معني د خپروونکي مؤسسې په واسطه یا دهغه په موافقه عامه خلکو ته وړاندې شي.

۹- د اثر بیا تولید: په بشپړه یا قسمي، مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه شکلونو څخه په هر شکل چې وي، د اثر، فونوگرام د یوې یا له یوې څخه د زیاتو کاپیو برابرول، خپرول یا هر ډول نمایش دی چې د وسایلو په کارولو سره د بیا تولید لپاره د الکترونیکی مؤقتي یا دائمي زېرمې په شمول صورت مومي.

۱۰- د اثر تثبیت: د حروفو، شمارو،

شماره ها، علامات، صدا ها، تصاویر یا موضوع با حقوق جانبی و یا مماثل آن که در یک وسیله ملموس یا ابزار الکترونیکی اظهار گردیده و در نتیجه، اثر یا موضوع با حقوق جانبی آن قابل تصور، تولید مجدد و یا از طریق یک وسیله قابل انتقال باشد.

۱۱- اثر گمنام: اثری است که پدید آورنده آن معلوم نبوده و توثیق آن به آسانی ممکن نباشد.

۱۲- اثر تصنیفی: اثری است که از گرد آوری و تجمع مواد یا مطالب دیگر که به دلیل انتخاب یا ترتیب محتویات یک اثر جدید فکری پدید آمده و از طریق ماشین یا به شکلی دیگر قابل خواندن، دیدن یا شنیدن باشد.

آثار دسته جمعی نیز شامل این تعریف می باشد.

۱۳- اثر معماری: طرح است که به وسیله آن تعمیر طوری عینی ظاهر گردد که در برگیرنده ساختمان،

علاماتو، غبرونو، تصویرونو یا موضوع ادغام د هغو له جانبی یا مماثلو حقوقو سره چې په یوه ملموسه وسیله یا الکترونیکی ابزارو کې بیان شوی وي او په نتیجه کې اثر یا موضوع د هغې له جانبی حقوقو سره د تصور، بیا تولید وړ یا دیوې وسیلې له لارې د انتقال وړ وي.

۱۱- نوم ورکې اثر: هغه اثر دی چې منخته را وړونکی یې نامعلوم او توثیق یې په آسانی سره ممکن نه وي.

۱۲- تصنیفی اثر: هغه اثر دی چې د نورو موادو او مطالبو له راټولولو او تجمع څخه چې د محتویاتو د انتخاب یا ترتیب په دلیل یو نوی فکري اثر منخته راغلی او د ماشین له لارې یا په بل شکل سره د لوستلو، لیدلو یا اورېدو وړوي.

ډله ییز (دسته جمعی) آثار هم پدغه تعریف کې شامل دي.

۱۳- معماری اثر: هغه طرح ده چې دهغې په وسیله ودانۍ په عیني ډول څرگنده شي چې دهغې ودانول،

تعمیراتی پلانونه یا نقشه کشی نگاری (په برکې نیسي) د طراحی کلی شکل په نوموړي اثر کې شامل دی، معیاري جوړښتونه (دروازه یا کلکین) نه پکې شاملېږي.

۱۴- ادبی اثر: له سمعی او بصري اثر څخه په غیر اثر دی چې د کلماتو، اعدادو یا نورو حروفی او عددي علایمو او نښو په وسیله منخته راغلی وي.

۱۵- عکاسي اثر: هغه دوه بعدی او درې بعدی اثر دی چې د عکاسی په هره وسیله اخیستل شوی وي.

۱۶- نقاشي اثر: دوه بعدی یا درې بعدی اثر دی چې د یوه یا څو رنگونو په وسیله د یوه یا څو اشخاصو په وسیله منخته راغلی وي.

۱۷- پیکره: هغه دوه بعدی یا درې بعدی اثر دی چې له هر ډول موادو څخه د یوه یا څو اشخاصو په واسطه جوړ شوی وي.

۱۸- په مستعار نوم سره اثر: هغه اثر دی چې په هغه کې د منخته راوړونکي

پلان های تعمیراتی یا نقشه کشی می باشد. اثر مذکور شامل شکل کلی طراحی بوده، ساختار های معیاری (دروازه یا کلکین) را شامل نمی گردد.

۱۴- اثر ادبی: اثری غیر از اثر سمعی و بصری است که به وسیله کلمات، اعداد یا سایر علایم و نشانه های حروفی و عددي، پدید آمده باشد.

۱۵- اثر عکاسی: تصویر دو بعدی و سه بعدی است که به هر وسیله عکاسی گرفته شده باشد.

۱۶- اثر نقاشی: اثر دو بعدی یا سه بعدی است که به وسیله یک یا چند رنگ، توسط یک یا چند شخص پدید آمده باشد.

۱۷- پیکره: اثر دو بعدی یا سه بعدی است که از هرگونه مواد توسط یک یا چند شخص ساخته شده باشد.

۱۸- اثر با نام مستعار: اثری است که در آن القاب، الفاظ یا نام

- القاب، الفاظ يا مستعارنوم ذکر شوی وي.
- ۱۹- فني اثر: نقشه، پلان، درې بعدي آثار توپوگرافي او کارتوگرافي چې اصلي جنبه ولري پکې شامل يو اثر دی.
- ۲۰- ناشر: هغه شخص دی چې د نشر عمليه سرته رسوي.
- ۲۱- مالک: د اثر منخته راورونکی دی چې د اثر د يوه يا له يوه څخه د زياتو، مادي حقوقو لرونکی وي او يا هغه شخص چې سلسلتاً دغه حق هغه ته انتقال شوی وي.
- ۲۲- د اثر نمايش: په مستقيه توگه يا د فلم، سلايد، تلويزیوني تصويرونو، متحرکو تصويرونو يا نورو ممکنو وسايلو په واسطه د اثر د اصل يا کاپي بنودل دي. د متحرکو تصويرونو يا سمعي او بصري اثر نمايش په غير مرتب ډول په انفرادي تصويرونو کې شاملېږي.
- ۲۳- عامه نمايش: عامه خلکو ته د تمثيل، د موسيقي د اجراء په شکل د
- مستعار پديدآورنده ذکر گرديده باشد.
- ۱۹- اثر فني: اثری است شامل نقشه، پلان، آثار سه بعدي، توپوگرافي و کارتوگرافي که جنبه اصلي داشته باشد.
- ۲۰- ناشر: شخصی است که عمليه نشر را انجام می دهد.
- ۲۱- مالک: پديد آورنده اثر است که دارنده يک يا بيشتر از يک حق مادی اثر بوده ويا شخص که سلسلتاً اين حق به وی انتقال گرديده باشد.
- ۲۲- نمايش اثر: نشان دادن اصل يا کاپي اثر طور مستقيم يا توسط فلم، سلايد، تصاویر تلويزیوني، تصاویر متحرک يا ساير وسايل ممکنه می باشد. نمايش تصاویر متحرک يا اثر سمعی و بصری شامل تصاویر انفرادی به شکل غير مرتب می گردد.
- ۲۳- نمايش عامه: ارایه اثر به شکل تمثيل، اجرای موسيقي

يا پخش توسط وسايل بيسيم يا سيمدار به عامه مردم است، طوريكه آن ها را قادر نمايد تا با اثر از طريق اجراء، فونوگرام يا ضبط سمعي و بصري در تماس مستقيم باشند.

۲۴- نمايش ورکونكي: ممثل، آواز خوان، موسيقي دان، دكلمه كننده و ساير اشخاصي اند كه هنرنمايي نموده يا نقش بازي مي كنند و يا آثار ادبي، هنري و فولكلوريك را به نمايش مي گذارند.

۲۵- تصاوير متحرك: اثر سمعي و بصري حاوي يك سلسله تصاوير مرتبط است كه با صوت يا بدون صوت ارايه گرديده و مفهوم متحرك بودن را آشكار مي سازد.

۲۶- مؤسسه پخش كننده: شخصي است كه مسئوليت پخش را به عهده دارد.

۲۷- حقوق جاني: حقوقي است كه نمايش دهندگان، تهيه كنندگان فونوگرام ها و مؤسسات پخش كننده

اثر و پراندي كول يا د بيسيم يا سيمدارو وسايلو په واسطه خبرول دي، هغسي چې هغوی قادر کړي ترڅو له اثر سره د اجراء، فونوگرام يا سمعي او بصري ضبط له لارې په مستقيم تماس کې وي.

۲۴- نمايش ورکونكي: ممثل، سندرغاړی، موسيقي پوه، د کلمه کوونکی او نور هغه اشخاص دي چې هنر نمايي کوي يا نقش لوبوي او يا ادبي، هنري او فولکلوري آثار نمايش ته ږدي.

۲۵- متحرك تصويرونه: د يو لړ مرتبطو تصويرونو لرونكي سمعي او بصري اثر دی چې له غږ سره يا له غږ پرته وړاندي کېږي او د متحرك والي مفهوم څرگندوي.

۲۶- خپروونکې مؤسسه: هغه شخص دی چې د خپرولو مسئوليت په غاړه لري.

۲۷- جاني حقوق: هغه حقوق دي چې نمايش ورکونکي، د فونوگرامونو برابر وونکي او خپروونکي مؤسسې،

- ددي قانون دحکمونو مطابق له اثر سره په ارتباط کې، هغه ترلاسه کوي.
- ۲۸- شخص: حقيقي يا حکمي، داخلي يا خارجي شخص دی.
- ۲۹- د اثر وېش: د خرڅلاو او يا د ملکيت د انتقال له لارې عامه خلکو ته د اثر د اصل يا کاپي او د هغه د جانبي حقوقو په لاس ورکول دي.
- ۳۰- د صوت يا تصوير ضبط: په هره وسيله او روش د صوت، تصوير يا صوت او تصوير په ثابت اثر اړول دي چې دوباره د درک، بياکتني، بيا توليد، ابلاغ، انتقال، اجراء يا نمايش قابليت ولري.
- ۳۱- د اثر د مالکيت انتقال: د زمان او مکان د محدوديت نه په پام کې نيولو سره دکاپي رايه دحق پرېنست د خرڅلاو، هېې او د انتقال د نورو لارو له طريقه د اثر يا انحصاري جواز يا هر بل انحصاري حق پرېنودل (واگذاري) دي. غير انحصاري جواز پدې تعريف کې نه شاملېږي.
- ۳۲- فونوگرام: هغه اثر دی
- مطابق احکام اين قانون در ارتباط به اثر آن را حايز می گردد.
- ۲۸- شخص: شخص حقيقي يا حکمي، داخلي يا خارجي می باشد.
- ۲۹- توزيع اثر: به دسترس قرار دادن اصل يا کاپي اثر و حقوق جانبي آن به عامه مردم از طريق فروش و يا انتقال مالکيت می باشد.
- ۳۰- ضبط صوت يا تصوير: برگردانيدن صوت، تصوير يا صوت و تصوير به اثر ثابت به هر وسيله و روش است که دوباره قابليت درک، بازنگري، توليد مجدد، ابلاغ، انتقال، اجراء يا نمايش را داشته باشد.
- ۳۱- انتقال مالکيت اثر: واگذاري اثر يا جواز انحصاري يا هر حق انحصاري ديگر از طريق فروش، هبه و ساير طرق انتقال به اساس حق کاپي رايه، نظر داشت محدوديت زمان مکان می باشد. جواز غير انحصاري مشمول اين تعريف نمی گردد.
- ۳۲- فونوگرام: اثری است که از

چې د موسیقي، ویندویه (گفتاري) یو لړ غبرونو یا نورو غبرونو له ضبط څخه منځته راځي. دغه اثر د موجودو پېژندل شوو روشونو یا هغو روشونو چې وروسته رامنځته کېږي، په واسطه ضبط او له هغو غبرونو څخه کېدای شي درک، تکثیر او یا په بل شکل سره انتقال ومومي اعم له دې څخه چې په مستقیمه توګه یا د ماشین یا بلي دستگاه په وسیله وي.

د سمعي او بصري اثر ورسره غبرونه په دې تعريف کې نه شاملېږي.

۳۳- همکار: هغه شخص دی چې د ګله اثر، په منځته راوړلو کې، ونډه ولري.

۳۴- معنوي حقونه: د یو فکري اثر د څرګندوونکي شخصیت پوري اړوندي قانوني غیر مادي بڼېګنې دي، چې له امله یې هغه تل د یو لړ ځانګړو حقونو څخه برخمن دی.

ضبط یک رشته صدا های موسیقي، گفتاری یا صدا های دیگر به وجود می آید. این اثر توسط روش های شناخته شده موجود یا روش های که بعداً به وجود می آید، ضبط و از آن صوت ها می تواند درک، تکثیر یا به شکل دیگر انتقال یابد. اعم از اینکه طور مستقیم یا به وسیله ماشین یا دستگاه دیگر باشد.

صوت های همراه کننده اثر سمعی و بصری مشمول این تعریف نمی گردد. ۳۳- همکار: شخصی است که در پدید آوردن اثر مشترک، سهم داشته باشد.

۳۴- حقوق معنوی: مزایایی است قانونی غیر مادی و مربوط به شخصیت پدید آورنده یک اثر فکری که به موجب آن، وی برای همیشه از یک دسته حقوق خاص برخوردار است.

د تطبيق مرجع

پنځمه ماده:

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د اړوندو ادارو په همکارۍ، ددې قانون د تطبيق مرجع ده.

دوه یم فصل

د منځته راوړلو حق

د منځته راوړلو د حق ملاتړ

شپږمه ماده:

د منځته راوړونکو له اصلي آثارو سره مرتبط ټول حقوق چې له عيني موجودو وسایلو یا هغو وسایلو څخه چې وروسته منځته راځي په یوه کې تثبیت او د هغه له طریقه درک، بیا تولید یا په بل شکل انتقال ومومي، مستقیمي یا غیر مستقیمي (د مختلفو وسایلو په واسطه) استفادې په وړاندې هغو د ارزښت، کیفیت، هدف یا د بیان د سبک له په پام کې نیولو پرته، تر ملاتړ لاندې نیول کېږي.

مرجع تطبيق

ماده پنجم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ به همکارۍ ادارات ذیربط مرجع تطبيق این قانون می باشد.

فصل دوم

حق پدید آوړندگی

حمایت حق پدید آوړندگی

ماده ششم:

تمام حقوق مرتبط با آثار اصلی پدید آوړندگان که در یکی از وسایل عینی موجود یا وسایلی که بعداً به وجود می آید، تثبیت و از طریق آن درک، تولید مجدد یا به شکل دیگری انتقال یابد، در برابر استفاده مستقیم یا غیر مستقیم (به واسطه وسایل مختلف) بدون نظر داشت ارزش، کیفیت، هدف یا سبک بیان آنها مورد حمایت قرار می گیرد.

د ملاتړ وړ آثار

اوومه ماده:

(۱) لاندې آثار تر ملاتړ لاندې نیول

کېږي:

۱- ادبي اثر لکه کتاب، رساله،

بروشور، مقاله، نمایشنامه او نورې علمي،

تخنیکي او هنري نوشتې.

۲- شعر، ترانه، سندره او هغه تصنیف

چې به هره وسیله او روش نوشته،

ضبط، یا خپور شوی وي.

۳- سمعي او بصري اثر د نمایش په

صحنو یا د سینما پر پرده د اجراء یا له

رادیو یا تلویزیون څخه د خپرېدو په

منظور چې په هر روش نوشته، ضبط یا

خپور شوی وي د رسنیو قانون د پنځه

څلوېښتمې مادې سره مخالف نه

وي.

د سینما توګرافي. آثار او متحرک

تصویرونه هم پدې حکم کې شامل دي.

۴- د هر ډول ورسره کلماتو په شمول

د موسیقۍ اثر چې په هره وسیله او

روش نوشته، ضبط یا خپور شوی وي.

آثار مورد حمایت

ماده هفتم:

(۱) آثار ذیل مورد حمایت قرار

می گیرند:

۱- اثر ادبی مانند کتاب، رساله،

بروشور، مقاله، نمایشنامه و سایر

نوشته های علمی، تخنیکي و هنري.

۲- شعر، ترانه، آهنگ و تصنیفی که

به هر وسیله و روش نوشته، ضبط یا

نشر شده باشد.

۳- اثر سمعي و بصري به منظور

اجراء در صحنه های نمایش یا

پرده سینما یا پخش از رادیو یا

تلویزیون که به هر روش نوشته، ضبط

یا نشر شده باشد. مخالف ماده

چهل و پنجم قانون رسانه ها

نباشد.

آثار سینماتوګرافي و تصاویر متحرک

نیز شامل این حکم است.

۴- اثر موسیقۍ، به شمول هر نوع

کلمات همراه که به هر وسیله و روش

نوشته، ضبط یا نشر شده باشد.

- ۵- نقاشی، تصویر، طرح، رسامي،
گرافيکي آثار، خطي نوشتي، حکاکي،
سنگي چاپ، تزئيني نوشتي او نور
ترسيمي او تجسمي آثار چي په هره
طريقه او روش په ساده يا ترکيبي
صورت منخته راغلي وي، د رسنيو
قانون د پنځه څلوربښتمې مادې سره
مخالف نه وي.
- ۶- پیکره (مجسمه).
۷- عکاسي اثر چي په ابتکاري يا
ابداعي روش منخته راغلي وي.
- ۸- د قاليني، گلیم، لمخي (نمد) او د
هغو د ملحقاتو او مثالونو د نقشي په
لاسي يا صنعتي هنرونو پورې اړوند
اصلي اثر.
- ۹- هغه اصلي اثر چي د عامه فرهنگ
(فولکلور) يا د ملي فرهنگي او هنري
ميراث پر بنسټ منخته راغلي وي.
- ۱۰- فني اثر.
۱۱- کمپيوټري برنامې.
۱۲- اقتباسي اثر.
۱۳- نمايشي اثر (درامه) دهغې د
موسيقي په شمول.
- ۵- نقاشی، تصویر، طرح، رسامي،
آثار گرافيکي، کارنوگرافي، نوشته های
خطی، حکاکي، چاپ سنگي، خط های
تزئينی و ساير آثار ترسيمي و تجسمي
که به هر طريق و روش به صورت ساده
يا ترکيبي پديد آمده باشد، مخالف ماده
چهل و پنجم قانون رسانه ها
نباشد.
- ۶- پیکره (مجسمه).
۷- اثر عکاسی که با روش ابتکاری يا
ابداعي پديد آمده باشد.
- ۸- اثر اصلی مربوط به هنرهای
دستی يا صنعتی نقشه قالين،
گلیم، نمد و ملحقات و
امثال آن.
- ۹- اثر اصلی که بر مبنای فرهنگ عامه
(فولکلور) يا ميراث فرهنگي و هنري
ملي پديد آمده باشد.
- ۱۰- اثر فني.
۱۱- برنامه های کمپيوټري.
۱۲- اثر اقتباسی.
۱۳- اثر نمايشی (درامه) به شمول
موسيقي آن.

- ۱۴- صامت نمايشي اثر او کوري
گرافيکي آثار.
- ۱۵- معماري (مهندسي) اثر.
- ۱۶- تصنيفي اثر.
- ۱۷- ډله ييز (دسته جمعي) اثر.
- ۱۸- نور ادبي، علمي او هنري آثار.
- (۲) ددې قانون حکمونه د هغو نورو
آثارو په هکله چې د بين المللي
ميثاقونو، موافقه ليکونو او کنوانسيونونو
چې افغانستان ورسره ملحق شوی د يوه
مطابق او د ملاتړ د شرايطو لرونکی
وی، هم د تطبيق وړدی، د رسنيو قانون
د پنځه څلويښتمې مادې سره مخالف نه
وي.
- (۳) مفکورې، اجرايي روشونه، کرڼې،
د رياضي مفاهيم، د ورځې خبرونه
يا هغه متفرقه وقايع چې خلکو ته
د خبر رسونې په منظوروي،
د دې قانون د حکمونو د ملاتړ مورد
نه ګرځي.
- د هغو په هکله د نظر څرګندول له دې
حکم څخه مستثني دی.
- ۱۴- اثرنمايشی صامت و آثار کوری
گرافيکی.
- ۱۵- اثر معماري (مهندسی).
- ۱۶- اثر تصنيفی.
- ۱۷- اثر دسته جمعی.
- ۱۸- ساير آثار ادبی، علمی و هنری.
- (۲) احکام این قانون در مورد ساير
آثاری که مطابق یکی از ميثاق های
بين المللی، موافقتنامه ها و
کنوانسيون های که افغانستان به آن
ملحق شده و واجد شرايط حمايت
باشد، نیز قابل تطبيق می باشد، مخالف
ماده چهل و پنجم قانون رسانه ها
نباشد.
- (۳) مفکوره ها، روش های اجرايي،
عمل کرد ها، مفاهيم رياضي، اخبار
روز يا وقايع متفرقه که به منظور اطلاع
رسانی برای مردم باشند، مورد حمايت
احکام این قانون قرار
نمی گیرند.
- ابراز نظر در مورد آنها از این حکم
مستثني است.

<u>د اثر ثبت</u>	<u>ثبت اثر</u>
اتمہ مادہ:	مادہ ہشتم:
(۱) د اثر منختہ راوړونکي کولای شي خپل اثر د اطلاعاتو او فرهنگ په وزارت کې ثبت کړي. دغه ثبت د اثر حفاظت متضمن ندی.	(۱) پدید آورنده اثر می تواند اثر خود را در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت نماید. این ثبت متضمن حفاظت اثر مذکور نمی باشد.
(۲) د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت مکلف دی، د ثبت شوي اثر نسخې وساتي.	(۲) وزارت اطلاعات و فرهنگ مکلف است، نسخه های اثر ثبت شده را حفظ نماید.
(۳) د ثبت غوښتنلیک د لاندې مطالبو لرونکی وي:	(۳) درخواست ثبت حاوی مطالب ذیل می باشد:
۱- د اثر د منخته راوړونکي یا منخته راوړونکو یا د جاني حق د لرونکو نوم.	۱- نام پدید آورنده یا پدید آورندگان اثر یا دارندگان حق جانی.
۲- د اثر محتوي یا د جاني حق موضوع.	۲- محتوای اثر یا موضوع حق جانی.
۳- د اثر د مشخصاتو یا د جاني حق د موضوع په هکله دقیق رپوت.	۳- گزارش دقیق در مورد مشخصات اثر یا موضوع حق جانی.
۴- د اثر د مالکیت یا جاني حق په هکله د اثر د مالک لیکلی رپوت.	۴- گزارش کتبی مالک اثر در مورد مالکیت اثر یا حق جانی.
(۴) د ثبت متقاضی مکلف دی د غوښتنلیک د وړاندې کولو پر وخت، د اثر دوه نسخې یا د اثر د جاني حق	(۴) متقاضی ثبت مکلف است حین ارایه درخواست، دو نسخه اثر یا موضوع حق جانی اثر را به

موضوع د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته وړاندې کړي.

(۵) اړوند فورمونه او د اثر د ثبت تصدیق لیک د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت په واسطه ټاکل او مشخصېږي.

(۶) ددې مادې په (۵) فقره کې د درج شوي تصدیق لیک د فیس اندازه، د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت په وړاندیز او د حکومت به منظوری-ټاکل کېږي.

(۷) د ثبت د غوښتنلیک ډول او په هغه پورې اړوندې چارې، په جلا لایحه کې تنظیمېږي.

په مشخصو آثارو کې د کاپي رایت

د ملاتړ محدودیت

نهمه ماده:

(۱) ددې قانون په اوومه ماده کې د درج شوو آثارو له منځته راوړو څخه په ملاتړ کې د آثارو هغه برخه نه شاملېږي چې ددې قانون د حکمونو مغایر منځته راغلي وي.

(۲) د اقتباسي آثارو د کاپي رایت په حق کې، په اصلي اثر کې د منځته

وزارت اطلاعات و فرهنگ ارایه نماید.

(۵) فورم های مربوط و تصدیق نامه ثبت اثر توسط وزارت اطلاعات و فرهنگ تعیین و مشخص می گردد.

(۶) اندازه فیس تصدیق نامه مندرج فقره (۵) این ماده به پیشنهاد وزارت اطلاعات و فرهنگ و منظوری حکومت تعیین می گردد.

(۷) طرز درخواست ثبت و امور مربوط آن در لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

محدودیت حمایت کاپی رایت در

آثار مشخص

ماده نهم:

(۱) حمایت از حق پدید آورندگی آثار مندرج ماده هفتم این قانون شامل آن بخش آثاری نمی گردد که مغایر احکام این قانون پدید آمده باشند.

(۲) حق کاپی رایت آثار اقتباسی شامل حق پدید آورندگی در اثر اصلی

راورو حق نه شاملېږي.

(۳) ډله ييز اثر د راټولو شوو آثارو د نورو برخو د کاپي رايټ حق ته د زيان له رسېدو پرته، تر ملاتړ لاندې نيول کېږي.

(۴) د تصنيفي آثارو د کاپي رايټ په حق کې هغه مواد او مطالب شاملېږي چې په تصنيفي اثر کې له هغو څخه استفاده شوې ده. دغه حق په دمخه موادو او مطالبو کې د کاپي رايټ د هېڅ ډول حق متضمن ندی.

د اثر مالکيت

لسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې نوم يې په اثر کې درجېږي، د هغه منځته راوړونکي پېژندل کېږي، خو دا چې مخالف دليل يې ثابت شي.

(۲) که چېرې د شخص مستعار نوم په اثر کې درج شي او مخالف دليل يې ثابت نشي او د اثر د منځته راوړونکي د هويت په هکله شک وجود ونلري، د اثر منځته راوړونکي، په مستعار نوم

نمی باشد.

(۳) اثر دسته جمعی بدون صدمه به حق کاپي رايټ ساير بخش های آثار جمع آوری شده، مورد حمايت قرار می گيرد.

(۴) حق کاپي رايټ در آثار تصنيفي شامل مواد و مطالبی می گردد که در اثر تصنيفي از آن استفاده شده است. اين حق متضمن هېچ نوع حق کاپي رايټ در مواد و مطالب موجود قبلی نمی باشد.

مالکيت اثر

ماده دهم:

(۱) شخصی که نامش در اثر درج می گردد، پديد آورنده آن شناخته می شود، مگر اينکه دليل مخالف آن ثابت شود.

(۲) هرگاه نام مستعار شخص در اثر درج شود و دليل مخالف آن ثابت نگردد و شک در مورد هويت پديد آورنده اثر وجود نداشته باشد، پديد آورنده اثر با نام مستعار شناخته

پيژندل کپري.

(۳) که چپري اثر گمنامه يا په مستعار نوم وي، هغه ناشر چې نوم يې د اثر پرمخ درج شوی، د هغه په ساتنه او د حقوقو په اجراء کې د منخته راوړونکي نماينده گنل کپري، خودا چې د هغه پر خلاف دليل ثابت شي. ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوی حکم لدې امر څخه مستثني دی.

(۴) که چپري د اثر واقعي منخته را وړونکی گمنامه يا په مستعار نوم خپل هويت څرگند کړي او ادعا وکړي چې د اثر منخته راوړونکی دی، د اثبات په صورت کې ناشر ددې فقري د حکم تابع ندی.

مادي حقوق

يوولسمه ماده:

(۱) د اثر منخته راوړونکی ددې قانون د حکمونو مطابق په لاندې مواردو کې د انحصاري حقوقو لرونکی دی:

۱- د کاپي يا سمعي او بصري ثبت په شکل د ملاتړ شوو آثارو توليد او بيا

می شود.

(۳) هرگاه اثر گمنام يا با نام مستعار باشد، ناشري که نامش روی اثر درج شده، نماينده پديد آورنده اثر درحفاظت و اجراء حقوق آن محسوب می گردد، مگر اينکه برخلاف آن دليل ثابت گردد. حکم مندرج فقره (۲) اين ماده از اين امر مستثني است.

(۴) هرگاه پديد آورنده واقعي اثر گمنام يا با نام مستعار هويت خود را آشکار کند و ادعا نمايد که پديد آورنده اثر است، در صورت اثبات، ناشر تابع حکم اين فقره نمی باشد.

حقوق مادی

ماده یازدهم:

(۱) پديد آورنده اثر طبق احکام اين قانون دارای حقوق انحصاری در موارد ذيل می باشد:

۱- توليد و توليد مجدد آثار حمايت شده به شکل کاپي يا ثبت سمعی و

تولید.

۲- د اثر د ترجمې په شمول د ملاتړ شوو آثارو پربنسټ د اقتباسي آثارو برابرول او ترتیب.

بصری.

۲- تهیه و ترتیب آثاراقتباسی به اساس آثارحمایت شده، به شمول ترجمه اثر.

۳- د خرڅلاو، د مالکیت د انتقال، کرایې، اجارې عاریت او یا پرېښودو له لارې عامه خلکو ته د ملاتړ شوي سمعي او بصري اثر د کاپي یا ثبت وېش.

۳- توزیع کاپي یا ثبت اثر سمعی و بصری حمایت شده برای عامه مردم از طریق فروش، انتقال مالکیت، کرایه، اجاره یا عاریت و یا واگذاری.

۴- په هره وسیله او شکل د انفرادي تصویرونو یا متحرکو تصویرونو او یا نورو سمعي او بصري آثارو په شمول، په عام محضر کې د ملاتړ شوو آثارو نمایش.

۴- نمایش آثار حمایت شده در محضرعام، به شمول تصاویر انفرادی یا تصاویر متحرک و یا سایر آثار سمعی و بصری به هر وسیله و شکل.

۵- د عامه نمایش په شمول په هر شکل د اشکالو په عام محضر کې د ملاتړ شوو آثارو نمایش.

۵- نمایش آثارحمایت شده در محضر عام به هر شکل از اشکال به شمول نمایش عامه.

۶- د اړوند اثر په هکله د معلوماتو د زمينې برابرول.

۶- فراهم نمودن زمينه معلومات در مورد اثر مربوط.

۷- د اثر خپرول یا د بېسیم، صوت او تصویر د وسایلو له لارې د اثر په هکله له عامه خلکو سره د ارتباط نیول.

۷- پخش اثر یا برقرار نمودن ارتباط با عامه مردم در مورد اثر از طریق وسایل بېسیم، صوت و تصویر.

۸- په مادي او معنوي شکل په اثر کې

۸- بهره برداری از ذکر نام

د خپل نوم له ذکر کولو څخه ګټه اخیستل.

(۲) د اثر منځته راوړونکی یا د هغه وارث کولای شي، د ملاتړ وړ خپل اثر د اصل یا کاپی د کرایې اجازه عامه خلکو ته ورکړي یا یې منع کړي. کمپیوټري اساسي پروګرامونه او سینما توګرافي آثار، لدې حکم څخه مستثنی دي.

(۳) د اثر منځته راوړونکي کولای شي، ددې مادې په (۱ او ۲) فقرو کې درج شوي حقوق، ددې قانون د حکمونو مطابق بل شخص ته وسپاري.

معنوي حقوق

دوولسمه ماده:

(۱) د اثر معنوي حقوق، دهغه په منځته راوړونکي پورې منحصر دی، د انتقال وړ ندی.

(۲) د اثر منځته راوړونکی د لاندې معنوي حقوقو لرونکی دی:

۱- په اثر کې د نوم یا مستعار نوم ذکر کول یا نه ذکر کول.

خویش در اثر به شکل مادی و معنوی.

(۲) پدید آورنده اثر و یا وارث وی می تواند اجازه کرایه اصل یا کاپی اثر مورد حمایت خویش را برای عامه مردم بدهد یا منع نماید. پروگرام های اساسی کمپیوټری و آثار سینماتوګرافي از این حکم مستثنی است.

(۳) پدید آورنده اثر می تواند، حقوق مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده را طبق احکام این قانون به شخص دیگر تفویض نماید.

حقوق معنوی

ماده دوازدهم:

(۱) حقوق معنوی اثر، منحصر به پدید آورنده آن بوده، قابل انتقال نمی باشد.

(۲) پدید آورنده اثر دارای حقوق معنوی ذیل می باشد:

۱- ذکر یا عدم ذکر نام یا نام مستعار در اثر.

۲- د هغه اثر په هکله چې د اثر د منځته راوړونکي عزت يا شهرت ته زيان ورسوي د هر ډول تحريف، توضيح، اصلاح يا تحقير وونکي عمل منع.

۳- د اثر پر هر ډول تحريف، د شکل پر تغيير يا تصرف، اعتراض.

د مادي حقوقو پرېښودل يا انتقال

ديارلسمه ماده:

(۱) ددې قانون ملاتړ وړ اثر منځته راوړونکي، کولای شي، دخپل اثر يو يا له يوه څخه زيات مادي حق، په ليکلې توگه، د مودې، نحوې، هدف، ځای او د هغه د مقدار په ذکر کولو سره بل شخص ته پرېږدي يا انتقال کړي.

(۲) دائر منځته راوړونکي نشي کولای، ددې مادي په (۱) فقره کې له درج شوو مادي حقوقو څخه د منتقل اليه د استفادې مانع شي.

(۳) پدې قانون کې د درج شوو مادي حقوقو امتياز د اثر د منځته راوړونکي له وفات وروسته د هغه شرعي ورثې ته

۲- منع هر نوع تحريف، توضيح، اصلاح يا عمل تحقيرکننده در مورد اثری که به عزت يا شهرت پديد آورنده اثر آسيب برساند.

۳- اعتراض بر هر نوع تحريف، تغيير شکل يا تصرف اثر.

واگذاري يا انتقال حقوق مادي

ماده سيزدهم:

(۱) پديدآورنده اثر مورد حمايت اين قانون، می تواند یک يا بیشتر از یک حق مادي اثر خود را طور کتبی با ذکر مدت، نحوه، هدف، محل و مقدار آن به شخص ديگر واگذار يا انتقال نمايد.

(۲) پديدآورنده اثر نمی تواند، مانع استفاده منتقل اليه از حقوق مادي مندرج فقره (۱) اين ماده گردد.

(۳) امتياز حقوق مادي مندرج اين قانون بعد از وفات پديده آورنده اثر، به ورثه شرعي آن انتقال

انتقالېږي. په هغه صورت کې چې د اثر منځته راوړونکي، ورته ونلري، دغه حقوق په دولت پورې اړه مومي مگر دا چې د اثر رامنځته راوړونکي په وصیت لیک کې بل ډول یاد شوی وي.

(۴) که چېرې د اثر منځته راوړونکي په ټاکلې نېټه د خپل اثر په خپرولو یا نه خپرولو وصیت وکړي، د هغه وصیت د رعایت وړ دی.

(۵) که چېرې د اثر منځته راوړونکي، شریکان یا یوله همکارانو څخه یې یا منتقل الیه وارث ونلري، د هغوی د مادي حقوقو سهم له وفات وروسته، په دولت پورې اړه مومي.

د اصلي نسخې خرڅول یا پرېښودل او د کار استخدام
څوارلسمه ماده:

(۱) د کاپي رایت حقوق د اثر د کاپي یا د اثر د غږ د ریکارډ چې د لومړي ځل لپاره په هغه کې ثبت شوی دی، د هغه د کاپي رایت له حقوقو سره یوځای په خرڅولو سره له موافقه لیک یا له

می گردد. در صورتی که پدیده آورنده اثر، ورته نداشته باشد، این حقوق به دولت تعلق می گیرد مگر اینکه در وصیت نامه پدید آورنده اثر طوری دیگری ذکر شده باشد.

(۴) هرگاه پدید آورنده اثر به نشر یا عدم نشر اثر خویش به تاریخ معین وصیت نماید، وصیت وی قابل رعایت می باشد.

(۵) هرگاه پدید آورنده اثر، شرکاء یا یکی از همکاران وی یا منتقل الیه وارث نداشته باشد، سهم حقوق مادی آنها بعد از وفات، به دولت تعلق می گیرد.

فروش یا واگذاری نسخه اصلی و استخدام کار
ماده چهاردهم:

(۱) حقوق کاپی رایت با فروش کاپی اثر یا ریکارډ صدای اثر که برای نخستین بار در آن به ثبت رسیده است توأم با حقوق کاپی رایت آن بدون موافقت نامه یا حقوق انحصاری

خاص ناشی از کاپی رایت، انتقال نمی گردد.

(۲) هرگاه هنرمند یا نویسنده، اثر اصلی خود را به فروش رساند، حق امتیاز مادی وی مطابق به قرارداد درقبال هر فروش بعدی اثر اصلی (هنری یا دست نوشت) محفوظ بوده و در صورت وفات پدید آورنده اثر، این حق به ورثه آن انتقال می یابد.

(۳) استفاده از حقوق مندرج فقره (۲) این ماده در افغانستان زمانی مورد حمایت قرار می گیرد که قوانین کشور پدید آورنده، آنرا اجازه دهد.

(۴) هرگاه کارگر طبق لایحه وظایف مربوط، اثری را با استفاده از تسهیلات کارفرما پدید آورد، اثر مذکور به کارفرما تعلق گرفته و ملکیت وی محسوب می گردد، مگر اینکه در مورد موافقه کتبی طور دیگری صورت گرفته باشد.

کاپی خنجه له راپیدا شوو انحصاري حقوقو پرته نه انتقالېږي.

(۲) که چېرې هنرمند یا لیکوال، خپل اثر خرڅ کړي (وېلوري) د هغه د مادي امتیاز حق له قرار داد سره سم د اصلي اثر (هنري یا په لاس لیکلي) د هر وروستي خرڅلاو په وړاندې محفوظ دی او د اثر د منځته راوړونکي د وفات په صورت کې، دغه حق د هغه ورثې ته انتقالېږي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې له درج شوو حقوقو څخه استفاده په افغانستان کې هغه وخت تر ملاتړ لاندې نیول کېږي چې د هغه د منځته راوړونکي هېواد قوانین، د هغې اجازه ورکړي.

(۴) که چېرې کارگر دوظایفو داروندې لایحې مطابق، د کار فرما له اسانتیاوو څخه په استفادې یو اثر رامنځته کړي، نوموړی اثر په کار فرما پورې اړه مومي او د هغه ملکیت ګڼل کېږي، خو داچې پدې هکله لیکلې موافقې، په بل ډول صورت موندلی وي.

له وفات وروسته د اثر خپرول

پنځلسمه ماده:

که چېرې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د متوفي د چاپ شوي اثر بيا خپرېدل د عامه وو په گټه تشخيص کړي، کولای شي د هم هغه اثر د بيا توليد او دوباره خپرولو جواز ليک ددې قانون د دوه څلوېښتمې مادې په (۲، ۳ او ۴) فقرو او په اړونده مقررې کې د درج شوو حکمونو مطابق صادر کړي.

درېيم فصل

د کاپي رايټ د حق د استفادې

ميعاد

د آثارو د ملاتړ ميعاد

شپاړسمه ماده:

ددې قانون په اوومه ماده کې درج شوي آثار له احوالو سره سم، په لاندې توگه تر ملاتړ لاندې نيول کېږي:

۱- د اثر د منځته راوړونکي چاپ شوی يا خپور شوی اثر، د هغه له وفات وروسته تر پنځوسو کلونو مودې پورې،

نشر اثر بعد از وفات

ماده پانزدهم:

هرگاه وزارت اطلاعات و فرهنگ نشر مجدد اثر چاپ شده متوفی را به نفع عامه تشخيص دهد، می تواند جوازنامه تولید مجدد و نشر دوباره همان اثر را مطابق احکام مندرج فقره های (۲، ۳ و ۴) ماده چهل و دوم این قانون و مقررې مربوط صادر نماید.

فصل سوم

ميعاد استفاده حق کاپي

رايت

ميعاد حمايت آثار

ماده شانزدهم:

آثار مندرج ماده هفتم این قانون حسب احوال، طور ذیل مورد حمايت قرار می گیرند:

۱- اثر چاپ شده يا پنخس شده پديدآورنده اثر، الی مدت پنجاه سال بعد از وفات وی، مگر اینکه در زمان

حيات خود کتباً طور ديگر تصميم
اتخاذ نموده باشد.

۲- اثر مشترک الی پنجاه سال
بعد از وفات آخرين پديد آورنده
آن.

۳- اثر چاپ شده يا پخش شده گمنام
يا با نام های مستعار الی مدت پنجاه
سال، بعد از نخستين سال طبع و نشر
قانونی آن.

هرگاه پديد آورنده اصلی اثر تشخيص
گردد، در مورد، حکم جزء (۱) اين
ماده تطبيق می شود.

۴- اثری که در زمان حيات
پديد آورنده آن طبع و نشر نگردیده و
در مورد اثر مشترک که در
زمان حيات آخرين مؤلف آن
به طبع و نشر نرسیده باشد، بعد از
نخستين سال طبع و نشر يا پخش
قانونی آن ها، الی مدت
پنجاه سال.

۵- اثر سمعی و بصری الی
مدت پنجاه سال بعد از
نخستين سال طبع و نشر يا پخش

خود يا چي د خپل حيات پروخت يې
کتباً بل ډول تصميم نيولی وي.

۲- مشترک اثر د هغه د وروستني
منخته راوړونکي له وفات وروسته تر
پنځوسو کلونو مودې پورې.

۳- گمنام يا په مستعارو نومونو چاپ
شوی يا خپور شوی اثر د هغه د قانوني
طبع او نشر له لومړي کال وروسته تر
پنځوسو کلونو مودې پورې.

که چېرې د اثر اصلي منخته راوړونکی
تشخيص شي، پدې هکله، ددې مادې د
(۱) جزء حکم تطبيقېږي.

۴- هغه اثر چې دهغه د منخته
راوړونکي د حيات پر وخت طبع او
نشر شوی نه وي او د هغه مشترک اثر
په هکله چې د هغه د وروستني مؤلف د
حيات په وخت کې طبع او نشر شوی
نه وي، دهغو د قانوني طبع او نشر يا
خپرېدو له لومړي کال وروسته تر
پنځوسو کلونو مودې پورې.

۵- سمعي او بصري اثر، د هغه د
قانوني طبع او نشر يا خپرېدو له لومړي
کال وروسته تر پنځوسو کلونو مودې

پورې.

۶- عكاسي اثر، د هغه د قانوني طبع او نشر يا خپرېدو له لومړي كال وروسته تر پنځوسو كلونو مودې پورې، په هغه صورت كې چې عكاسي اثر نشر شوی نه وي، د هغه اثر له منځته راتلو وروسته تر پنځوسو كلونو مودې پورې.

د اثر د ملاتړ د ميعاد پيل او ختم

اوولسمه ماده:

(۱) كه چېرې د اثر منځته راوړونكي وفات شي، دهغه اثر د وفات له نېټې څخه تر ملاتړ لاندې نيول كېږي او ددې قانون په شپاړسمه ماده كې د ملاتړ درج شوی ميعاد، د هغه د راتلونكي كال له پيل څخه محاسبه كېږي.

(۲) ددې قانون په شپاړسمه ماده كې درج شوی اثر د هغه د قانوني نشر، خپرېدو يا منځته راتلو له نېټې څخه تر ملاتړ لاندې نيول كېږي او د هغه د ملاتړ ميعاد د راتلونكي كال له پيل څخه محاسبه كېږي.

قانونی آن.

۶- اثر عكاسي الی مدت پنجاه سال بعد از نخستین سال طبع و نشر یا پخش قانونی آن. در صورتی که اثر عكاسي نشر نگردیده باشد، الی مدت پنجاه سال بعد از پدید آمدن آن اثر.

آغاز و ختم ميعاد حمايت اثر

ماده هفدهم:

(۱) هرگاه پدید آورنده اثر وفات نماید، اثر وی از تاریخ وفات مورد حمايت قرار گرفته و ميعاد حمايت مندرج ماده شانزدهم این قانون، از شروع سال آینده آن محاسبه می گردد.

(۲) اثر مندرج ماده شانزدهم این قانون از تاریخ نشر، پخش یا پدید آمدن قانونی آن مورد حمايت قرار گرفته و ميعاد حمايت آن از شروع سال آینده محاسبه می گردد.

(۳) که چپرې منخته راوړونکي، په خپل اثر کې اساسي تغييرات وارد کړي چې د جلا اثر د رامنځته کېدو باعث شي او يا په اثر کې جلا اجزاي شاملې وي، د اثر د هر يوه لپاره د ملاتړ ميعاد په جلا توگه پدې قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق محاسبه کېږي.

څلورم فصل

د نمايش ورکونکي، د

فونوگرام د برابر وونکي او

خپروونکي مؤسسې حقوق

د قرارداد پر اساس د اثر مالکيت

اتلسمه ماده:

که چپرې منخته راوړونکي، اثر د قرارداد پر اساس، خپروونکي مؤسسې ته منخته راوړي، د اثر حقوق په منخته راوړونکي پورې اړه مومي، خو دا چې په قرارداد کې بل ډول تصريح شوي وي.

(۳) هرگاه پديدآورنده، تغييرات اساسی را در اثر خویش وارد نماید که باعث ایجاد اثر جداگانه گردد و یا اثر شامل اجزای جداگانه باشد، ميعاد حمايت برای هریک از اثر به شکل جداگانه مطابق احکام مندرج این قانون محاسبه می گردد.

فصل چهارم

حقوق نمايش دهنده، تهيه

کننده فونوگرام و مؤسسه

پخش کننده

مالکيت اثر به اساس قرار داد

ماده هجدهم:

هرگاه پديد آورنده، اثر را به اساس قرارداد برای مؤسسه پخش کننده پديد آورد، حقوق اثر متعلق به پديد آورنده بوده، مگر اینکه در قرار داد طور ديگري تصريح شده باشد.

د خپروونکې مؤسسې د نشراتو دملاټر ميعاد

نولسمه ماده:

د خپروونکې مؤسسې نشرات تر شلو کلونو مودې پورې تر ملاټر لاندې نيول کېږي. دغه موده د نشراتو د راتلونکي کال له پيل څخه محاسبه کېږي.

د خپروونکې مؤسسې مکلفيت

شلمه ماده:

خپروونکې مؤسسه يا نور هغه اشخاص چې ددې قانون د حکمونو مطابق، ددې قانون په اوومه ماده کې د درج شوو آثارو په چاپ، نشر، خپرولو، توزيع او تکثير لاس پورې کوي، مکلف دي د طبع او نشر دفعاتو، گڼه، تيراژ، ضبط، توزيع، خپرول يا انتشار او مسلسل شمېر (گڼه) د اثر پرمخ، د نېټې او د خپروونکې مؤسسې د نوم او د چاپ د اړوند ځای په ذکرولو سره له مورد سره سم، درج کړي.

ميعاد حمايت نشرات مؤسسۀپخش کننده

ماده نهم:

نشرات مؤسسۀ پخش کننده الی مدت بیست سال مورد حمايت قرار می گیرد. این مدت از آغاز سال آیندۀ نشرات محاسبه می گردد.

مکلفيت مؤسسۀ پخش کننده

ماده بیستم:

مؤسسۀ پخش کننده يا ساير اشخاص که مطابق احکام این قانون به چاپ، نشر، پخش، توزيع و تکثير آثار مندرج مادۀ هفتم این قانون می پردازند، مکلف اند شماره دفعات طبع و نشر، تيراژ، ضبط، توزيع، پخش يا انتشار و شماره مسلسل را روی اثر با ذکر تاريخ و نام مؤسسۀ پخش کننده و محل چاپ مربوط برحسب مورد، درج نمایند.

دخپروونکې مؤسسې انحصاريحق

يوويشتمه ماده:

خپروونکې مؤسسه د خپلو نشراتو په رابطه د لاندې انحصاري حقوقو لرونکې ده:

۱- د خپرو شوو آثارو تصحيح او دهغو بيا توليد.

۲- د بېسيم وسايلو په واسطه بيا خپرول.

۳- د تلويزيون نشراتو له لارې خپرول او نشر.

د فونوگرام د توليدوونکي حقوقاود هغه د ملاتړ ميعاد

دوه ويشتمه ماده:

(۱) د فونوگرام توليدوونکي، د فونوگرام د توليد په رابطه د لاندې انحصاري حقوقو لرونکي دي:

۱- په هر شکل له اشکالو د فونوگرام، مستقيم يا غير مستقيم بيا توليد.

۲- د فونوگرام د اصل يا کاپي په اجاره ورکول.

حق انحصاري مؤسسۀپخش کننده

ماده بيست و یکم:

مؤسسۀ پخش کننده در رابطه به نشرات خود دارای حقوق انحصاری ذيل می باشد:

۱- تصحيح آثار پخش شده و توليد مجدد آن.

۲- پخش مجدد توسط وسايل بېسيم.

۳- پخش و نشر از طريق نشرات تلويزيونی.

حقوق توليدکننده فونوگرام وميعاد حمايت آن

ماده بيست و دوم:

(۱) توليد کننده فونوگرام، در رابطه به توليد فونوگرام دارای حقوق انحصاری ذيل می باشد:

۱- توليد مجدد مستقيم يا غير مستقيم فونوگرام به هر شکل از اشکال.

۲- اجاره دادن اصل يا کاپي فونوگرام.

۳- د فونوگرام توزیع.

(۲) د فونوگرام د اثر د تولیدوونکي حقوق، تر پنخوسو کلونو مودې پورې تر ملاتړ لاندې نیول کېږي، دغه موده دهغې له ایجاد وروسته د راتلونکي کال له پیل څخه محاسبه کېږي.

د نمایش ورکونکي حقوق او

دهغه د ملاتړ میعاد

درويشتمه ماده:

(۱) نمایش ورکونکي، د خپلو نمایشونو په رابطه د لاندې حقوقو لرونکي دي:

۱- د نه ثبت شوو نمایشاتو له غیر مجاز صوتي ثبت څخه مخنیوی.

۲- دهغه د بیا تولید له ثبت څخه مخنیوی.

۳- د ژوند یو نمایشاتو له لارې عامه خلکو ته د بېسیم او ارتباطاتو له لارې له غیر مجاز خپرولو څخه مخنیوی.

(۲) د نمایش ورکونکي حقوق تر پنخوسو کلونو مودې پورې تر ملاتړ لاندې نیول کېږي، دغه موده د نمایش

۳- توزیع فونوگرام.

(۲) حقوق تولید کننده اثر فونوگرام الی مدت پنجاه سال موردحمایت قرارمی گیرد، این مدت بعد از ایجاد آن از آغاز سال آینده محاسبه می گردد.

حقوق نمایش دهنده و میعاد

حمایت آن

ماده بیست و سوم:

(۱) نمایش دهنده، در رابطه به نمایشات خود دارای حقوق ذیل می باشد:

۱- جلوگیری از ثبت غیر مجاز صوتی نمایشات ثبت نشده.

۲- جلوگیری از ثبت تولید مجدد آن.

۳- جلوگیری از پخش غیر مجاز از طریق وسایل بیسیم و ارتباطات با عامه مردم از طریق نمایشات زنده.

(۲) حقوق نمایش دهنده الی مدت پنجاه سال موردحمایت قرار می گیرد، این مدت بعد

له اجراء وروسته، د راتلونکي کال له پيل څخه محاسبه کېږي.

پنځم فصل

د مشترک اثر څخه د استفادې

څرنګوالي

د مشترک اثر له امتيازاتو څخه

استفاده

څلېرېشتمه ماده:

(۱) که چېرې اثر مشترک وي، له منځته راوړونکو څخه هر يو، د کاپي رايټ د حق او د هغه د مادي حقوقو د امتياز مالک ګڼل کېږي.

(۲) د مشترک اثر منځته راوړونکي، کولای شي د اثر له مادي امتياز څخه په تنهائي سره استفاده وکړي، خو دا چې هغو ټولو پدې برخه کې کتباً بل ډول موافقه کړې وي.

(۳) د مشترک اثر منځته راوړونکي کولای شي د کاپي رايټ حق د نقض په وړاندې دعوي اقامه کړي. دغه حق د هغوی وارثانو ته هم انتقال

از اجراء نمايش، از آغاز سال آینده محاسبه می گردد.

فصل پنجم

چگونگی استفاده از اثر

مشترک

استفاده از امتيازات اثر

مشترک

ماده بیست و چهارم:

(۱) هرگاه اثر مشترک باشد، هر یک از پدید آورندگان، مالک حق کاپي رايټ و امتياز حقوق مادي آن محسوب می گردد.

(۲) پدید آورندگان اثر مشترک، می توانند از امتياز مادي اثر به تنهائي استفاده نمایند، مگر این که تمام آن ها در زمینه کتباً طور دیگری موافقه نموده باشند.

(۳) پدید آورندگان اثر مشترک، می توانند در برابر نقض حق کاپي رايټ، اقامه دعوي نمایند. این حق به وارثان هریک از آنها نیز انتقال

مومي.

(۴) ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې له درج شوو حکمونو څخه راپیدا شوې شخړې، ددې قانون د حکمونو مطابق حل او فصل کېږي.

د موسيقي د اثر حق

پنځه ويشتمه ماده:

(۱) که چېرې د موسيقي اثر د آهنگ جوړوونکي او د هغه د ادبي اجزاوو د منځته راوړونکي په واسطه منځته راشي، آهنگ جوړوونکي عامه خلکو ته د اثر د نمایش، اجراء، نشر، بیا تولید یا بیا نمایش د اجازې د حق لرونکی دی، پدې شرط چې د ادبي اجزاوو، منځته راوړونکي ته مناسب حق الامتياز ورکړي او ثابته کړي چې د ادبي اجزاوو د منځته راوړونکي د حق د اتلاف باعث شوی ندی.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حکم د اتني د هنري آثارو و نيزه بازي، ټوپک بازي او له موسيقي سره ملگري نورو ورته آثارو هم د پلي کېدو

می یابد.

(۴) منازعات ناشی از احکام مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده، طبق احکام این قانون حل و فصل می گردد.

حقوق اثر موسيقي

ماده بیست و پنجم:

(۱) هرگاه اثر موسيقي توسط آهنگساز و پديد آورنده اجزای ادبی آن پديد آید، آهنگساز حق اجازه نمایش، اجراء، نشر، تولید مجدد یا نمایش مجدد اثر را به عامه مردم دارا می باشد، مشروط بر اینکه به پديد آورنده اجزای ادبی حق الامتياز مناسب را پرداخت نماید و ثابت سازد که باعث اتلاف حق پديد آورنده اجزای ادبی نگردیده است.

(۲) حکم مندرج فقره (۱) این ماده در مورد آثار هنری اتني، نيزه بازي، تفنگ بازي و ساير مشابه ديگر توأم با موسيقي نیز قابل تطبيق

ور دی.

(۳) په اثر کې د ادبي اجزاوو د منځته راوړونکي مادي او معنوي حقوق محفوظ دي، خو نشي کولای دغو اجزاوو څخه د منبع په توګه په نورو ورته آثارو کې استفاده وکړي، خو دا چې پدې برخه کې یې له آهنگ جوړوونکي سره کتباً بل ډول موافقه کړې وي.

د سمعي او بصري اثر همکار

شپږويشتمه ماده:

(۱) لاندې اشخاص د سمعي او بصري اثر منځته راوړونکي پېژندل کېږي:

۱- ليکنيزې اندېښې (سناريو) منځته راوړونکی.

۲- د مکالمې (ديالوګ) منځته راوړونکی.

۳- د موجود د ادبي اثر ناشر چې هغه ته له سمعي او بصري اثر سره سازګاري ورکوي.

۴- هغه آهنگ جوړوونکی چې آهنگ يې خاصتاً د سمعي او بصري اثر لپاره

می باشد.

(۳) حقوق مادی و معنوی پدید آورنده اجزای ادبی در اثر محفوظ می باشد، اما نمی تواند این اجزاء را به حیث منبع در آثار مشابه دیگر استفاده نماید، مگر اینکه در زمینه با آهنگساز کتباً طور دیگری موافقه نموده باشد.

همکار اثر سمعی و بصری

ماده بیست و ششم:

(۱) اشخاص ذیل پدیدآورنده اثر سمعی و بصری شناخته می شوند:

۱- پدید آورنده اندیشه نوشتاری (سناريو).

۲- پدید آورنده مکالمه (ديالوګ).

۳- ناشر اثر ادبی موجود که آن را با اثر سمعی و بصری سازګاری می دهد.

۴- آهنگ سازی که آهنگ وی خاصتاً برای اثر سمعی و بصری تصنیف

تصنيف او جوړ شوی وي.

۵- برابر وونکي (پروډيوسر) په هغه صورت کې چې په اثر کې يې اغېزمن کنترول اعمال کړی وي او د هغه اثر د هر اړخيز تحقق په غرض يې مشخص نظر، وړاندې کړی وي.

۶- کارگردان (دايرکټر).

(۲) که چېرې سمعي او بصري اثر اصلاح يا له بل ددمخه اثر څخه اقتباس شي، ددمخه اثر منځته راوړونکي، د نوي اثر منځته راوړونکي همکار گڼل کېږي، د نوي اثر د منځته راوړونکي نوم د اثر د اصلاح کوونکي يا اقتباس کوونکي په توگه ذکر کېږي.

(۳) که چېرې د سمعي او بصري اثر يو له منځته راوړونکو څخه ونشي کولای، هغه ونډه يا برخه چې ورته اختصاص شوې ده، بشپړه کړي، پدې صورت کې نور منځته راوړونکي د هغه د حقوقو په ساتلو سره د منځته راوړونکي د همکار په توگه، له هغې برخې څخه چې دمخه سرته رسېدلې ده، له استفادې څخه نه منع کېږي، پدې شرط چې د

و ساخته شده باشد.

۵- تهیه کننده (پروډيوسر) در صورتی که وی کنترول مؤثری را در اثر اعمال نموده و نظر مشخص را غرض تحقق همه جانبه آن اثر، ارایه نموده باشد.

۶- کارگردان (دايرکټر).

(۲) هرگاه اثر سمعی و بصری اصلاح یا از اثر قبلی دیگر اقتباس گردد، پدید آورنده اثر قبلی، همکار پدیدآورنده اثر جدید محسوب گردیده، نام پدید آورنده اثر جدید به حیث اصلاح کننده یا اقتباس کننده اثر ذکر می گردد.

(۳) هرگاه یکی از پدیدآورندگان اثر سمعی و بصری نتواند، سهم یا بخشی را که برایش اختصاص یافته، تکمیل نماید، در این صورت پدیدآورندگان دیگر با حفظ حقوق وی منحصراً همکار پدید آورنده، از استفاده دربخشی که قبلاً به انجام رسیده، منع نمی گردند. مشروط بر اینکه عجز

اثر په بشپړولو کې د هغه عجز مؤجه وي. لدې پرته، د هغې برخې چې سرته يې رسولې ده اړوندو ټولو حقوقو څخه محرومېږي.

په ډله ييز اثر کې د کاپي رايه حق

اووه ويشتمه ماده:

(۱) که چېرې ډله ييز اثر د حقيقي يا حکمي شخص تر لارښوونې لاندې منځته راغلي وي، هغه د اثر د امتياز مالک گڼل کېږي او د کاپي رايه حق په کلي توگه هغه ته منحصر دی، خو دا چې پدې هکله کتباً بل ډول موافقه شوې وي.

(۲) د انفرادي آثارو منځته راورونکي په خپلو اصلي آثارو کې د کاپي رايه حق په لرونکي ډله ييز اثر کې شامل دي، خو دا چې پدې برخه کې کتباً بل ډول موافقه شوې وي.

وی در تکمیل اثر مؤجه باشد. درغیر آن از تمام حقوق مربوط به بخشی که آنرا انجام داده، محروم می گردد.

حق کاپي رايه در اثر دسته جمعي

ماده بیست وهفتم:

(۱) هرگاه اثر دسته جمعي تحت رهنمائي شخص حقيقي يا حکمي پديد آمده باشد، وی مالک امتياز اثر محسوب گردیده و حق کاپي رايه به طور کلی منحصر به وی می باشد، مگر اینکه در مورد کتباً طور دیگری موافقه صورت گرفته باشد.

(۲) پديدآورندگان آثارانفرادی، مشمول اثر دسته جمعي دارای حق کاپي رايه در آثار اصلي خویش می باشند. مگر این که در مورد کتباً طور دیگری موافقه صورت گرفته باشد.

د مشترک اثر د اجراء يا نمايش نهممانعت

اته ويشتمه ماده:

که چپرې د ادبي متن، سناريو يا ديالوگ منخته راوړونکي يا برابر وونکي او آهنگ جوړوونکو مشترک سمعي او بصري اثر منخته راوړي، هېڅ يو نشي کولای، د اثر د اجراء يا نمايش مانع شي، خو دا چې له منخته راوړونکو څخه د يوه چې د اثر له اجراء يا نمايش سره مخالف دی، مادي او معنوي حقوقو ته زيان ورسوي.

شپږم فصل

تخلفات

د دعوي اقامه

نهه ويشتمه ماده:

هغه شخص چې پدې قانون کې درج شوي حکمونه نقض کړي، متضرر يا د هغه قايم مقام کولای شي د ليکلي غوښتنليک پر اساس د هغه عليه مدني او جزايي دعوي د محکمې په وړاندې

عدم ممانعت اجراء يا نمايش اثرمشترک

ماده بيست وهشتم:

هرگاه پديد آورنده متن ادبي، سناريو يا ديالوگ و يا تهيه کننده و آهنگ ساز، اثر سمعي و بصري مشترک را پديد آورند، هيچ کدام نمی تواند، مانع اجراء يا نمايش اثر گردد، مگر اينکه به حقوق مادي و معنوي يکي از پديد آورندگان که با اجراء و نمايش اثر مخالف است، صدمه برساند.

فصل ششم

تخلفات

اقامه دعوي

ماده بيست ونهم:

شخصی که احکام مندرج این قانون را نقض نماید، متضرر يا قايم مقام آنها می تواند به اساس درخواست کتبی عليه وی دعوي مدني و جزايی را به پيشگاه محکمه اقامه

اقامه کړي.

د محکمې تصمیمونه

دېرشمه ماده:

(۱) محکمه ددې قانون په نېه ویشتمه ماده کې په درج شوي حالت کې، له احوالو سره سم یو له لاندې تصمیمونو څخه نیسي:

۱- له تخلف څخه د مخنیوي په اړه د حکم صادروول.

۲- متخلف ته د خسارې له ورکولو پرته له تخلف او د هغه له اړوندو اجزاوو څخه د راپیدا شوو نسخو د مصادره او تخریب په اړه د حکم صادروول، پداسې ډول چې د اثر مالک ته زیان ونه رسېږي.

۳- متخلف ته د خسارې له ورکولو پرته د هغو موادو او وسایلو چې متخلف له هغو څخه د نسخو په رامنځته کولو کې استفاده کړې ده، د مصادره او تخریب په اړه د حکم صادروول. پداسې ډول چې تخلفات اقل حد ته راټیټ کړي.

نماید.

تصامیم محکمه

ماده سی ام:

(۱) محکمه در حالت حکم مندرج ماده بیست و نهم این قانون، حسب احوال یکی از تصامیم ذیل را اتخاذ می نماید:

۱- اصدار حکم مبنی بر جلوگیری از تخلف.

۲- اصدار حکم مبنی بر مصادره و تخریب نسخه های ناشی از تخلف و اجزای مربوط به آن، بدون پرداخت خساره به متخلف، به نحوی که به مالک اثر صدمه وارد نگردد.

۳- اصدار حکم مبنی بر مصادره و تخریب مواد و وسایل که در ایجاد نسخه ها، متخلف از آن استفاده نموده است، بدون پرداخت خساره به متخلف، به نحوی که تخلفات را به حداقل آن کاهش دهد.

- ۴- د قانون د حکمونو مطابق، د مدافع وکیل د حق الزحمې د ورکړې په شمول، د مدعي د عادلانه خسارې (د مصارفو ورکړه) د ورکړې په اړه د حکم صادروول.
- ۵- تخلف څخه د راپیدا شوو عوایدو د مصادري په اړه د حکم صادروول.
- ۶- د متخلفي خپروونکي مؤسسې د بندولو په اړه د حکم صادروول.
- (۲) محکمه کولای شي، په هغه حالت کې چې د فيصلې ځنډېدل په زیات احتمال سره د حق لرونکي ته د نه جبرانېدونکي زیان سبب شي یا د شواهدو د له منځه تلو خطر وجود ولري، لدې قانون څخه د تخلفاتو د مخنیوي یا په نوموړو تخلفاتو پورې د اړوندو مدارکو د ساتلو لپاره، د اړوندو تقنیني سندونو مطابق مدعي علیه ته له خبرتیا او د هغه د اظهاراتو له اورېدو پرته، د ضبط یا ورته تدبیرونو په اړه مؤقت تصمیم ونیسي.
- ۴- اصدار حکم مبنی بر پرداخت خساره عادلانه (پرداخت مصارف) مدعی، به شمول پرداخت حق الزحمه وکیل مدافع، طبق احکام قانون.
- ۵- اصدار حکم مبنی بر مصادره عواید ناشی از تخلف.
- ۶- اصدار حکم مبنی بر مسدود ساختن مؤسسه پخش کننده متخلف.
- (۲) محکمه می تواند در حالت که تأخیر فیصله به احتمال زیاد سبب آسیب جبران ناپذیر به دارنده حق شود یا خطر از بین رفتن شواهد وجود داشته باشد، جهت جلوگیری از تخلفات این قانون یا حفظ مدارک مربوط به تخلفات متذکره، مطابق اسناد تقنینی مربوط تصمیم مؤقت را مبنی بر ضبط یا تدابیر مشابه بدون اطلاع به مدعی علیه و استماع اظهارات وی اتخاذ نماید.

مؤیدات

یودپرشمه ماده:

(۱) یو شخص چې د لاندې اعمالو د یوه مرتکب شي، له احوالو سره سم تر یوه کاله په حبس محکومېږي:

۱- دهغو اوزارو، وسایلو او ادواتو د بې اغېزې کولو په منظور چې د اثر د بیا تولید، د غږ د ثبتولو یا خپرولو او نشر د مخنیوي یا محدودولو سبب کېږي یا دا چې هدف یې د اثر د کیفیت تضعیف وي، د هر ډول اوزارو وسایلو یا ادواتو تولید یا واردول.

۲- عامه خلکو ته له بلې لارې د خپرولو وړ یا انتقال وړ مدونو برنامو د ترلاسه کولو په منظور، د ماهوارې (ستلايت- سپورمکي) یا د نوموړو اوزارو او ادواتو له لارې چې شخص ته د هغه شان برنامو انتقال برابر کړي چې د هغو د ترلاسه کولو مستحق ندی، د برنامو د انتقال په شمول د هر ډول اوزارو یا ادواتو تولید او واردول.

۳- د کاپي رایت د ملاتړ وړ هر ډول

مؤیدات

ماده سی ویکم:

(۱) شخصي که مرتکب يکي از اعمال ذیل گردد، حسب احوال به حبس الی یک سال محکوم می گردد:

۱- تولید یا توريد هر نوع اوزار، وسایل یا ادوات به منظور بی اثر ساختن اوزار، وسایل و ادواتی که سبب جلوگیری یا محدود ساختن تولید مجدد اثر، ضبط صدا یا پنخش و نشر می گردد یا اینکه هدف آن تضعیف کیفیت اثر باشد.

۲- تولید یا توريد هر نوع اوزار یا ادوات به منظور دریافت برنامه های مدون قابل پنخش یا قابل انتقال از طریق دیگر به عامه مردم، به شمول انتقال برنامه ها از طریق ماهواره (ستلايت) یا اوزار و ادوات مذکور که انتقال چنین برنامه ها را به شخص فراهم سازد که مستحق دریافت آنها نمی باشد.

۳- پنخش، حذف یا تغییر هر نوع

الکترونيکي معلوماتو خپرول، حذف يا تغيير، د هغو د منخته راوړونکي له اجازې پرته.

۴- د منفعت د ترلاسه کولو په مقصد دنورو له آثارو څخه غير قانوني استفاده. (۲) هغه شخص چې عمداً د کاپي رايټ حق د خپل تجارتي منفعت د ترلاسه کولو لپاره نقض کړي په حبس چې له يوه کال څخه لږ او له دوو کلونو څخه زيات نه وي او نغدي جریمه چې پنځوسو زرو (۵۰۰۰۰) افغانیو څخه لږ او له سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو څخه زياته نه وي محکومېږي.

پدغه شان حالاتو کې، محکمه کولای شي د هغو کاليو او اجناسو چې د عمل د ارتکاب لپاره له هغو څخه استفاده شوې په مصادري او تخريب پداسې توگه حکم وکړي چې له راتلونکو تخلفاتو څخه مخنيوی وشي.

(۳) هغه شخص چې د اثر د نمايش ورکونکي له تصديق شوې کتبي موافقې پرته ددې قانون د درويشتمې مادې په (۲) فقره کې په درج شوي

معلومات الکترونيکي مورد حمايت کاپي رايټ، بدون اجازه پديد آورنده آن.

۴- استفاده غير قانوني از آثار ديگران به مقصد کسب منفعت.

(۲) شخصی که عمداً حق کاپي رايټ را جهت کسب منفعت تجارتي خود نقض نمايد، به حبس که از یک سال کمتر و از دو سال بيشتر نباشد و جریمه نقدي که از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) افغانی کمتر و از یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی بيشتر نباشد، محکوم می گردد.

درچنين حالات، محکمه می تواند به مصادره و تخريب کالا و يا اجناسی که برای ارتکاب عمل از آن استفاده شده، طوری حکم نمايد که از تخلفات آینده جلوگیری به عمل آيد.

(۳) شخصی که در موعد مندرج فقره (۲) ماده بیست و سوم این قانون بدون موافقه کتبی تصديق شده نمايش دهندۀ اثر، به پنخش

موعد کي د اثر يا د هغه د يوې برخې په هره وسيله يا روش په بيان خپرولو اقدام وکړي، له احوالو سره سم تر يوه کاله په حبس او يا نغدي جریمه چې له پنځوسو زرو (۵۰۰۰۰) افغانیو څخه لږ او له سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو څخه زیاته نه وي دهغو په يوې يا دواړو محکومېږي.

(۴) هغه شخص چې د مالک له کتبي موافقې پرته، د هغه ترجمه په خپل يا د بل شخص په نوم خپره او نشر کړي، له احوالو سره سم تر يوه کاله په حبس او يا نغدي جریمه چې له پنځوسو زرو (۵۰۰۰۰) افغانیو څخه لږ او له سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو څخه زیاته نه وي د هغو په يوې يا دواړو محکومېږي.

(۵) محکمه ددې ما دې په (۱، ۲، ۳، ۴) او (۴) مادو کې د درج شوو تخلفاتو د تکرار په صورت کې د پېښې شوو مجازاتو په دوه چنده حکم صادروي او موضوع د متضرر په غوښتنه د هغه په مصرف، هغه په خپل انتخاب له ټولنيزو

مجدد اثر و يا بخشی از آن به هر وسيله يا روش اقدام نمايد، حسب احوال به حبس الی یک سال ويا جریمۀ نقدی که از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) افغانی کمتر واز یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی بیشتر نباشد به یکی و يا هر دوی آن محکوم می گردد.

(۴) شخصی که بدون موافقۀ کتبی مالک، ترجمۀ او را بنام خود يا شخص دیگر چاپ، پخش و نشر نمايد، حسب احوال به حبس الی یک سال و يا جریمۀ نقدی که از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) افغانی کمتر واز یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی بیشتر نباشد، به یکی و يا هر دوی آن محکوم می گردد.

(۵) محکمه در صورت تکرار تخلفات مندرج فقره های (۱، ۲، ۳ و ۴) این ماده، به دو چند مجازات پېښې شوه، اصدار حکم نموده و موضوع را به تقاضای متضرر به مصرف وی در یکی از رسانه های همگانی به انتخاب

رسيو څخه په يوې کې نشر وي.

له مدعي عليه څخه ملاتړ

دوه دېرشمه ماده:

هغه شخص چې د مدعي د ادعا بالاثري محكوم عليه واقع او د محكمې د حكم پر اساس تأديب شي او يا په بلې نحوې (ډول) متضرر شوی وي او وروسته ثابته شي چې د مدعي ادعا ناحقه وه او هغه سوء استفاده كړېده، پدې صورت کې محكمه د مدعي عليه او مدافع وکیل د مصارفو په شمول د واردې شوې خسارې د جبران په وركړه، د مدعي پر خلاف (عليه) حكم صادروي.

د جاني حقوقو د تخلفاتو مجازات

دري دېرشمه ماده:

د جاني حقوقو د نقض په هكله پدې فصل کې درج شوي حكمونه په يوشان د تطبيق وړ دي.

ددې قانون له انفاذ ددمخه آثارو

ملاتړ

څلور دېرشمه ماده:

(۱) ددې قانون په اوومه ماده کې درج

خودش نشر می نماید.

حمایت از مدعی عليه

ماده سی و دوم:

شخصی که بالاثري ادعای مدعی، محكوم عليه قرار گرفته و به اساس حكم محكمه تأديب گردد و يا به نحو دیگری متضرر شده باشد وبعداً ثابت گردد که ادعای مدعی ناحق بوده و وی سوء استفاده نموده است، دراین صورت محكمه به پرداخت جبران خساره وارده به شمول مصارف مدعی عليه و وکیل مدافع، عليه مدعی حكم صادر می نماید.

مجازات تخلفات حقوق جاني

ماده سی و سوم:

احكام مندرج این فصل در مورد نقض حقوق جاني طور يكسان قابل تطبيق می باشد.

حمایت آثار قبل از انفاذ این

قانون

ماده سی و چهارم:

(۱) آثار مندرج ماده هفتم این قانون،

شوي آثار، د نمایش ورکونکي د فونوگرام تولیدوونکي او خپروونکي مؤسسې آثار چې ددې قانون له انفاذ دمخه منخته راغلي دي، خو تر اوسه په منشاء هېوادو کې د هغو د حفاظت د مودې د تېرېدو (انقضاء) له بابت له عامه خلکو په واک کې ندې ورکړل شوي، ددې قانون د حکمونو مطابق تر ملاتړ لاندې نیول کېږي.

(۲) هغه شخص چې له کتبي موافقې پرته یې د نورو آثار، ددې قانون د انفاذ له نېټې څخه تر استفادې لاندې نیولي وي، دهغو د نشر، خپرولو، اجراء، نمایش او د هغو د بیا وړاندې کولو حق نلري، خو د اثر د منخته راوړونکي یا دهغه د قانوني نماینده په کتبي موافقه.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي متخلفین له احوالو سره سم تر یوه کاله په حبس یا نغدي جریمه چې له پنځوس زره (۵۰۰۰۰) افغانیو څخه لږ او له سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو څخه زیاته نه وي

آثارنمایش دهنده، تولید کننده فونوگرام و مؤسسۀ پخش کننده که قبل از انفاذ این قانون پدید آمده اند، اما تا کنون در کشور منشاء از بابت انقضای مدت حفاظت آن در اختیار عامۀ مردم قرار نگرفته اند، مطابق احکام این قانون مورد حمایت قرار می گیرند.

(۲) شخصی که بدون موافقۀ کتبی، آثار دیگران را الی تاریخ انفاذ این قانون مورد استفاده و بهره برداری قرار داده باشد، حق نشر، پخش، اجراء، نمایش و ارایۀ مجدد آنرا ندارد، مگر به موافقۀ کتبی پدید آورنده اثر یا نماینده قانونی وی.

(۳) متخلفین احکام مندرج فقره (۲) این ماده، حسب احوال به حبس الی یک سال یا جریمۀ نقدی که از پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) افغانی کمتر و از یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی بیشتر نباشد، به یکی و یا هر دوی آن

دهغو په يوې يا دواړو محكومېږي.

د دولت د وارداتو په حساب د

عوایدو تحویل

پنځه دېرشمه ماده:

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت مکلف دی، پدې قانون کې درج شوي فیسونه او جریمې تحصیل او د دولت د وارداتو په حساب یې بانک ته تحویل کړي.

اووم فصل

متفرقه حکمونه

راتلونکې ته د آثارو د مالکیت د

حق نه اعتبار

شپږدېرشمه ماده:

په راتلونکې پورې د اړوندو آثارو د مالکیت د حق د ټولو ډولونو انتقال اعتبار نلري.

د تصویر نشر او خپرول او د آواز

ضبط

اووه دېرشمه ماده:

هغه شخص چې د بل شخص په

محکوم می گردد.

تحویل عواید به حساب واردات

دولت

ماده سی و پنجم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ مکلف است، فیس ها و جریمه های مندرج این قانون را تحصیل و به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید.

فصل هفتم

احکام متفرقه

عدم اعتبار حق مالکیت آثار

به آینده

ماده سی و ششم:

انتقال کلیه اشکال حق مالکیت آثار مربوط به آینده، اعتبار ندارد.

نشر و پخش تصویر و ضبط

آواز

ماده سی و هفتم:

شخصی که به عکاسی، فلم برداری،

عکاسی، فلم برداری، رسامی او د آواز په ضبطولو لاس پورې کوي، نشي کولای د هغه له اجازې پرته د هغه تصویر، فلم، رسم او ضبط شوی آواز یا د هغو کاپي نشر، خپاره، توزیع یا پي نمایش ته کښېږدي.

د ملي مراسمو په مراسمو یا په ملي او بین المللي شخصیتونو پورې اړوند یا د عامه منفعت لپاره د رسم، تصویر، فلم او ضبط شوي آواز نشر، خپرول یا توزیع، د واکمنو مقاماتو په تجویز لدې حکم څخه مستثنی دي.

تولید او په یوه کاپي کې د نشر

شوي اثر بیا تولید

اته دېرشمه ماده:

(۱) په یوه کاپي کې د نشر شوي اثر بیا تولید، د هغه د منځته راوړونکي له موافقې پرته، د حقیقي شخص په واسطه جواز لري، پدې شرط چې یوازې پخپله د هغه د شخصي استفادې لپاره یې صورت موندلی وي. لاندې موارد لدې حکم څخه مستثنی دي:

رسامی و ضبط آواز شخص دیگر می پردازد، نمی تواند بدون اجازه وی تصویر، فلم، رسم و آواز ضبط شده یا کاپی آنرا نشر، پخش، توزیع یا به نمایش بگذارد.

نشر، پخش و یا توزیع رسم، تصویر، فلم و آواز ضبط شده به مناسبت مراسم ملی یا مربوط شخصیت های ملی و بین المللی یا جهت منفعت عامه، به تجویز مقامات ذیصلاح از این حکم مستثنی است.

تولید و تولید مجدد اثر نشر شده

در یک کاپی

ماده سی و هشتم:

(۱) تولید مجدد اثر نشر شده در یک کاپی، بدون موافقه پدیدآورنده آن، توسط شخص حقیقی جواز دارد، مشروط بر اینکه صرف به مقصد استفاده شخصی خود وی صورت گرفته باشد. موارد ذیل از این حکم مستثنی است:

- ۱- د عمارت په شکل د معماري اثر بیا تولید.
- ۲- د سندونو د کاپي کولو (ریپروگرافي) یا له کتاب یا موسیقي لرونکي اثر څخه د ټول یا یوې مهمې برخې څخه د عکاسۍ بیا تولید.
- ۳- د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم په استثنی، په دیجیتل شکل د معلوماتي ذخیرو د مجموع یا مهمې برخې بیا تولید.
- (۲) د کمپوټري پروگرام د کاپي برابرول یا د هغې اقتباس د یوځل لپاره د هغه شخص په واسطه چې د هغه کاپي یې په قانوني توګه لاسته راوړې، د لاندې مقصدونو لپاره مجاز دي:
- ۱- له کمپوټر پروگرام څخه استفاده په هغه حد کې چې نوموړی پروگرام د هغه لپاره طرح شوی دی.
- ۲- آرشیف او د سندونو او اوراقو ساتل یا د کمپوټري پروگرام د نسخې تعویض چې د هغې تصاحب قانوني وي، پدې شرط چې د کمپوټري پروگرام نوموړې نسخه ورکه، تخریب یا له
- ۱- تولید مجدد اثر معماری به شکل عمارت.
- ۲- تولید مجدد به شکل کاپی نمودن اسناد (ریپروگرافي) یا عکاسی تمام یا قسمت مهم بخش از کتاب یا اثر موسیقي دار.
- ۳- تولید مجدد مجموع یا قسمت مهم بخش ذخایر معلوماتی به شکل دیجیتل، به استثنای حکم مندرج فقره (۲) این ماده.
- (۲) تهیه کاپی پروگرام کمپوټری یا اقتباس آن برای یک بار توسط شخصی که کاپی آن را طور قانونی بدست آورده، برای مقاصد ذیل مجاز می باشد:
- ۱- استفاده از پروگرام کمپوټری در حدی که پروگرام مذکور برای آن طرح گردیده است.
- ۲- آرشیف و نگهداری اسناد و اوراق یا تعویض نسخه پروگرام کمپوټرکه تصاحب آن قانونی بوده، مشروط بر اینکه نسخه متذکره پروگرام کمپوټری مفقود، تخریب یا غیرقابل استفاده

استفادې څخه وتلې وي.

(۳) شخص کولای شي له هغه اثر چې ددې قانون د حکمونو مطابق د عامه وولاسته رسېدلی وي، نقل قول وکړي، پدې شرط چې له مناسب روش سره همسان (يو ډول) وي او له ټاکل شوي هدف څخه تجاوز ونکړي.

له اثر او اقتباس څخه د استفادې

حالات

نهه دېرشمه ماده:

(۱) په تعليمي مؤسسو کې د تدريس په مقصد د کوچني اثر يا د آثارو د خلاصې بيا توليد چې د هغه هدف د مستقيمو يا غير مستقيمو تجارتي منافعو ترلاسه کول نه وي، د قانون د حکمونو مطابق مجاز دی، پدې شرط چې:

۱- د بيا توليد عمليه به يوه مرتبه يي شکل وي او د تکرار په صورت کې د هغې موارد يو له بله څخه مجزاء وي.

۲- د اثر د بيا توليد لپاره د جمعي حقوقو په تنظيم کې د واکمنې مرجع له ډله ييز جواز چې تعليمي مؤسسه له هغه

گرديده باشد.

(۳) شخص می تواند از اثری که مطابق احکام این قانون به دسترس عامه قرار گرفته باشد، نقل قول نماید، مشروط بر اینکه با روش مناسب همسان بوده و از هدف تعیین شده تجاوز نکند.

حالات استفاده از اثر و

اقتباس

ماده سی ونهم:

(۱) تولید مجدد آثار کوچک یا خلاصه آثار به مقصد تدريس در مؤسسات تعليمی که هدف آن کسب منافع تجارتي مستقيم يا غير مستقيم نباشد، مطابق احکام قانون مجاز است، مشروط بر اینکه:

۱- عملیة توليد مجدد به شکل یک مرتبه ای بوده و در صورت تکرار، موارد آن از هم مجزاء باشد.

۲- جواز دسته جمعی برای تولید مجدد اثر از طرف مرجع ذیصلاح در تنظيم حقوق جمعی که مؤسسه تعليمی

څخه خبره شي، موجود نه وي.

۳- د منځته راوړونکي نوم او د اثر عنوان دې په ټولو نسخو کې ذکر شوی وي.

(۲) د اصلي نسخې د سا تلو په منظور يا د ضرورت په وخت کې د کتابخانې په دايمي کلکسيون يا آرشیف کې د ورکې شوې، تخریب شوې يا له استفادې څخه وتلې نسخې د تعویض لپاره بيا توليد په لاندې شرايطو سره مجاز دی:

۱- په هغه صورت کې چې د مستقيم يا غير مستقيم مالي منفعت متضمن نه وي.

۲- تر معقولو شرايطو لاندې د هغه نسخې يا کاپي ته لاس رسي، ناممکنه وي.

۳- د بيا توليد عمل يا فوتوکاپي، يو مرتبه يي حالت ولري.

د مشخصو آثارو علني نشر

څلورېنتمه ماده:

ټوليزې رسنۍ کولای شي، لکچر،

از آن آگاه گردد، موجود نباشد.

۳- نام پديد آورنده و عنوان اثر در کليه نسخه ها ذکر شده باشد.

(۲) توليد مجدد به منظور حفظ نسخه اصلی يا حين ضرورت جهت تعویض نسخه مفقود شده، تخریب شده يا غير قابل استفاده در کلکسيون دايمي کتابخانه يا آرشیف تحت شرايط ذيل مجاز می باشد:

۱- در صورتی که متضمن منفعت مستقيم يا غير مستقيم مالی نباشد.

۲- دست يابی به نسخه يا کاپي آن تحت شرايط معقول، ناممکن باشد.

۳- عمل توليد مجدد يا فوتوکاپي، حالت یک مرتبه ای داشته باشد.

نشر علني آثار مشخص

ماده چهارم:

رسانه های همگانی می توانند لکچر،

خطابه او د عين ماهيت لرونکي نور آثار چې په علني توگه د عامه خلکو په حضور کې بيانېږي، بيا توليد خپاره او نشر کړي يا ددې قانون د يوولسمې مادې د (۱) فقرې د (۶) جزء د حکم مطابق، پدې هکله عامه خلکو ته معلومات برابر کړي، پدې شرط چې د خبر رسونې هدف توجیه کړي. پدې صورت کې د اړوندو آثارو راټولول، د منځته راوړونکي له انحصاري حقوقو څخه دي.

د نشر شوو آثارو بيا اجراء يا نمايش

يوڅلوېښتمه ماده:

د نظامي ځواکونو د موسيقۍ دستې کولای شي، د منځته راوړونکي له اجازې او د حق د مالک د قانوني منفعت له نقض پرته د موسيقۍ نشر شوی اثر اجراء او نمايش ورکړي، پدې شرط چې مستقيم يا غيرمستقيم مالي منافع ونلري يا په عادي شکل له اثر څخه د بهره بردارۍ مانع شي.

خطابه و ساير آثار دارای عين ماهيت را که به طور علني در حضور عامه مردم اظهار می شوند، مجدداً توليد، پخش و نشر نمایند يا طبق حکم جزء (۶) فقره (۱) ماده يازدهم اين قانون در مورد، معلومات را به عامه مردم فراهم کنند، مشروط بر اينکه هدف اطلاع رسانی را توجیه نماید. در اين صورت جمع آوری آثار مربوط، از حقوق انحصاری پديد آورنده می باشد.

اجراء يا نمايش مجدد آثار نشر شده

ماده چهل و یکم:

دسته های موسیقی قوت های نظامی می توانند، بدون اجازه پديدآورنده و نقض منفعت قانونی مالک حق، اثر نشر شده موسیقی را اجراء و نمايش دهند، مشروط بر اينکه منافع مالی مستقيم يا غير مستقيم نداشته يا به شکل عادی مانع بهره برداری از اثر شود.

د الزامي جواز وړكول

دوه څلوربښتمه ماده:

(۱) د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت کولای شي د هېواد له رسمي ژبو څخه په يوې د بهرني اثر په چاپي شکل يا په بل ډول د هغه د نشر غير انحصاري او غير قابل انتقال جواز د هغه د لومړني نشر له نېټې څخه د دريو کلونو مودې له تېرېدو وروسته متقاضي ته ورکړي. پدې شرط چې اثر د مخه دهغه د ترجمې د حق د امتياز د مالک لخوا د هېواد له رسمي ژبو څخه په يوې ترجمه او خپور شوی نه وي يا د هغه په موافقه يا د ترجمې د کمبود پر اساس طبع او نشر شوی نه وي.

(۲) د هېواد هر تبعه کولای شي، د نشر شوي اثر د بيا توليد او نشر لپاره غير انحصاري او غير قابل انتقال جواز د لاندې شرايطو مطابق د اطلاعاتو او فرهنگ له وزارت څخه لاسته راوړي:

۱- داستاني آثار، شعر، تياتر او

اعطای جواز الزامی

ماده چهل و دوم:

(۱) وزارت اطلاعات و فرهنگ می تواند جواز غير انحصاری و غير قابل انتقال ترجمه اثر خارجي را به يکي از زبان های رسمی کشور که به شکل چاپي يا طوردیگری نشر شده باشد يا نشر آن را به شکل چاپي و يا طور دیگری بعد از انقضای مدت سه سال از تاریخ اولین نشر آن، به متقاضی اعطاء نماید. مشروط بر اینکه قبلاً اثر به يکي از زبان های رسمی کشور از طرف مالک امتياز حق ترجمه آن، ترجمه و پخش نشده و يا به موافقه وی يا بر اساس کمبود ترجمه، طبع و نشر نگردیده باشد.

(۲) هر تبعه کشوری تواند، جهت توليد مجدد يا نشر اثر نشر شده، جواز غير انحصاری و غير قابل انتقال را طبق شرايط ذيل از وزارت اطلاعات و فرهنگ به دست آورد:

۱- آثار داستاني، شعر، تياتر و

موسیقی. د هغو د لومړني نشر له نېټې څخه د اوو کلونو مودې له تېرېدو وروسته او هنري کتابونه او نور آثار د هغو د نشر له نېټې څخه د پنځو کلونو مودې له تېرېدو، وروسته.

۲- دهغه اثر نسخه چې دمخه د هېواد دننه د بيا توليد د حق د امتياز د مالک لخوا يا دهغه په موافقه د هېواد دننه د ورته آثارو له بيو سره د معادلې بېي په بدل کې، د عامه ضرورياتو د رفع کولو يا د تعليمي او تحصيلي مؤسسو د زده کړې او پرورش لپاره دمخه خپور شوی نه وي.

۳- نشر شوې نسخه دې پداسې بيه وپلورل شي چې ددې فقرې په (۲) جزء کې درج پيش بيني شوې بېي معادل يا له هغې څخه کم وي.

(۳) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ترجمې جواز د تعليمي مؤسسو د زده کړې او پرورش يا د علمي تحقيقاتو د نورو مؤسسو د هدفونو لپاره او ددې مادې په (۲) فقره کې درج د بيا توليد جواز يوازې د مکتب د

موسیقی بعد از انقضای مدت هفت سال از تاریخ اولین نشر آن و کتاب های هنری و سایر آثار، بعد از انقضای مدت پنج سال بعد از اولین نشر آن.

۲- نسخه اثریکه قبلاً در داخل کشور از طرف مالک امتیاز حق تولید مجدد یا به موافقه وی در بدل قیمت معادل با قیمت های آثار مشابه در داخل کشور جهت رفع ضروریات عامه یا آموزش و پرورش مؤسسات تعلیمی و تحصیلی قبلاً پخش نشده باشد.

۳- نسخه نشر شده به قیمتی به فروش رسد که معادل قیمت پیشبینی شده مندرج جزء (۲) این فقره یا کمتر از آن باشد.

(۳) جواز ترجمه مندرج فقره (۱) این ماده جهت اهداف آموزش و پرورش مؤسسات تعلیمی و تحصیلی یا سایر مؤسسات تحقیقات علمی و جواز تولید مجدد مندرج فقره (۲) این ماده، صرف غرض استفاده

متعلمانو او د پوهنتونونو د محصلانو د زده کړې او پرورش لپاره ورکول کېږي. (۴) که چېرې د ترجمې يا بيا توليد جواز ورکړل شي، د ترجمه شوي يا چاپ شوي اصلي اثر منځته راوړونکي، د هغو مادي حقوقو د معيارونو مطابق چې د هېواد د ننه اشخاصو او د منځته راوړونکي په هېواد کې د مېشتو بهرنيو اشخاصو ترمنځ د اختياري جوازونو په هکله کارول کېږي، د مناسبې حق الزحمې مستحق دي.

(۵) پدې ماده کې د درج شوو جوازونو د ورکړې شرايط او ډول به جلا کړنلاره کې تنظيمېږي.

د قانون د حکمونو د تطبيق وړ

موارد

دري څلورېننمه ماده:

(۱) ددې قانون حکمونه، د لاندې آثارو په هکله د تطبيق وړ دي:

۱- د افغان تبعه يا هغو اشخاصو چې په افغانستان يې مېشت دي، د منځته راوړونکو آثار.

آموزش و پرورش متعلمان مکاتب و محصلان پوهنتون ها، اعطاء می گردد. (۴) هرگاه جواز ترجمه يا توليد مجدد اعطاء گردد، پديد آورنده اثر اصلي ترجمه شده يا چاپ شده، طبق معيارهای حقوق مادی که در مورد جوازهای اختياری بين اشخاص داخل کشور و اشخاص خارجي مقيم در کشور پديد آورنده به کار برده می شود، مستحق حق الزحمه مناسب می باشد.

(۵) شرايط و طرز اعطای جواز های مندرج اين ماده در طرز العمل جداگانه تنظيم می گردد.

موارد قابل تطبيق احکام

قانون

ماده څهله وسوم:

(۱) احکام اين قانون در مورد آثار ذيل قابل تطبيق می باشد:

۱- آثار پديد آورندگان تبعه افغان يا اشخاصی که مقيم افغانستان باشند.

۲- آثار پدید آورندگان تبعه یا مقیم کشوری که افغانستان با آنها معاهدات مالکیت معنوی را عقد نموده، لازم الاجراء باشد.

۳- آثاری که بدون نظر داشت تابعیت یا محل اقامت پدیدآورندگان آنها، برای اولین بار در کشور دیگر طبع و نشر و در خلال مدت سی روز در افغانستان یا هر یک از کشورهای مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره، طبع و نشر گردیده باشد.

۴- پدیدآورندگان آثار سمعی و بصری که در افغانستان و یا هر یک از کشورهای مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره، دفتر مرکزی یا اقامت داشته باشند.

۵- آثار معماری که در افغانستان و یا هر یک از کشورهای مندرج اجزای (۱ و ۲) فقره (۱) این ماده، ایجاد شده باشد و یا سایر آثار هنری که در تعمیر یا ساختمان در افغانستان و یا یکی از

۲- د هغه هېواد تبعه یا مقیم چې افغانستان له هغه سره د معنوي مالکیت معاهدې عقد کړې دي، د آثارو منځته راوړونکي د اجراء وړ دي.

۳- هغه آثار چې د هغو د منځته راوړونکو د تابعیت یا محل اقامت له په پام کې نیولو پرته د لومړي ځل لپاره په بل هېواد کې طبع او نشر او ددېرشو ورځو مودې په ترڅ کې په افغانستان او یا ددې فقرې په (۱ او ۲) اجزاو کې له درج هېوادونو څخه په هر یوه کې طبع او نشر شوي وي.

۴- د سمعي او بصري آثارو هغه منځته راوړونکي چې په افغانستان یا ددې فقرې په (۱ او ۲) اجزاو کې له درج شوو هېوادونو څخه په هر یوه کې مرکزي دفتر ولري یا مېشت وي.

۵- معماري آثار چې په افغانستان یا ددې مادې د (۱) فقرې په (۱ او ۲) اجزاو کې له درج شوو هېوادونو څخه په هر یوه کې رامنځته شوي وي یا نور هغه هنري آثار چې په افغانستان یا ددې مادې د (۱) فقرې په (۱ او ۲) اجزاو

کې له درج شوو هېوادونو څخه په يوه کي په تعمير يا ساختمان کي ترکيب شوي وي.

۶- هغه نمايش ورکونکي چې د هغه د نمايش په افغانستان ياددې فقري په (۱ او ۲) اجزاوو کي له درج شوو هېوادونو څخه په يوه کي جوړ شوي وي يا په فونوگرام کي هر ترکيب شوي نمايش چې ددې فقري په (۷) جزء کي د درج شوي حکم مطابق تر ملاتړ لاندې نېول کېږي، او هر ډول نه تصحيح شوې اجراء چې خپروونکي مؤسسې لخوا يې صورت موندلي او ددې فقري د (۸) جزء د حکم مطابق تر ملاتړ لاندې نېول کېږي.

۷- د فونوگرام توليدوونکي چې افغان تبعه يا په افغانستان يا ددې فقري په (۱ او ۲) اجزاوو کي له درج شوو هېوادونو څخه په يوه کي مېشت وي او هغه فونوگرامونه چې د لومړي ځل لپاره په دغه شان يوه هېواد کي تنظيم يا منتشر شوي وي. هغه فونوگرام چې د لومړي ځل لپاره له نوموړو هېوادونو

کشورهاي مندرج اجزای (۱ و ۲) فقره (۱) اين ماده، ترکيب شده باشد.

۶- نمايش دهندۀ که نمايش آن در افغانستان يا يکي از کشورهاي مندرج اجزای (۱ و ۲) اين فقره برگزار شده باشد، يا هر نمايش ترکيب شده در فونوگرام که طبق حکم مندرج جزء (۷) اين فقره مورد حمايت قرارمی گيرد و هر نوع اجزای تصحيح ناشده که توسط مؤسسۀ پخش کننده صورت گرفته و طبق حکم جزء (۸) اين فقره مورد حمايت قرار می گيرد.

۷- توليدکنندۀ فونوگرام که تبعۀ افغان يا مقيم افغانستان يا يکي از کشورهاي مندرج اجزای (۱ و ۲) اين فقره بوده و فونوگرامهاي که برای اولين بار در چنين کشوری تنظيم يا منتشر شده باشد. فونوگرام که برای اولين بار خارج از کشورهاي متذکره نشر شده

څخه بهر نشر شوی وي، خو د هغه له لومړني نشر څخه د دېرشو ورځو مودې په ترڅ کې په نوموړي هېواد کې هم نشر شي، په نوموړي هېواد کې د لومړني نشر په توګه ګڼل کېږي.

۸- هغه خپرونکي مؤسسه چې د فعالیت مرکزي په افغانستان يا ددې فقرې په (۱ او ۲) اجزاو کې له درج شوو هېوادونو څخه په یوه کې وي او نشرات له هغه استوونکي څخه چې په هغه هېواد کې موقعیت لري نشر شي.

(۲) د هنري نمایشونو، فونوګرامونو يا خپروني (پخش) په آثارو پورې اړوند قراردادونه چې ددې قانون له انفاذ د دمخه عقد شوي دي، ددې قانون د حکمونو تابع ندي.

د بورد رامنځته کول

څلور څلوېښتمه ماده:

(۱) ددې قانون د بنه تطبيق په منظور، د مؤلف، مصنف، هنرمند او محقق (کاپي رایت) له حقوقو څخه د ملاتړ بورد جوړېږي.

باشد، ولي در خلال مدت سی روز بعد از اولین نشر آن در کشور مذکور نیز نشر شود، به حیث اولین نشر در کشور مذکور پنداشته می شود.

۸- مؤسسه پخش کننده که مرکز فعالیت آن در افغانستان یا یکی از کشورهای مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره باشد و نشرات از فرستنده که در آن کشور موقعیت دارد، نشر شود.

(۲) قراردادهای مربوط به آثار نمایش های هنری، فونوگرام ها یا پخش که قبل از انفاذ این قانون عقد گردیده است، تابع احکام این قانون نمی باشد.

ایجاد بورد

ماده چهل و چهارم:

(۱) به منظور تطبيق بهتر احکام این قانون، بورد حمایت از حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپي رایت) ایجاد می گردد.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي بورد ترکیب، دندې او واکونه په اړونده مقررۀ کې تنظيمېږي.

د مقررۀ، لايحۀ او کرنلارو

وضع

پنځۀ څلورېنيمته مادۀ:

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت کولای شي، ددې قانون د بڼۀ تطبيق په منظور، مقررې له پراوونو څخه تېرې او هغه لايحې او کرنلارې چې ددې قانون د حکمونو مغاير نه وي، وضع کړي.

د انفاذ نېټه

شپږ څلورېنيمته مادۀ:

دغه قانون په رسمي جريدۀ کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي او په نافذېدو سره يې د ۱۳۸۷ کال په (۹۵۶) گڼه رسمي جريدۀ کې نشر شوی دمؤلف، مصنف، هنرمند او محقق (کاپي رايټ) د حقوقو د ملاتړ قانون او د هغه نور مغاير حکمونه ملغي گڼل کېږي.

(۲) ترکیب، وظيفې و صلاحيت های بورد مندرج فقرۀ (۱) اين مادۀ، در مقررۀ مربوط تنظيم می گردد.

وضع مقررۀ ها، لوايح و

طرز العمل ها

مادۀ چهل و پنجم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ می تواند، به منظور تطبيق بهتر احكام اين قانون، مقررۀ ها را طی مراحل و لوايح و طرز العمل ها را که مغاير احكام اين قانون نباشد، وضع نمايد.

تاريخ انفاذ

مادۀ چهل و ششم:

اين قانون از تاريخ نشر در جريدۀ رسمی نافذ می گردد و با انفاذ آن قانون حمايت حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپي رايټ) منتشرۀ جريدۀ رسمی شمارة (۹۵۶) سال ۱۳۸۷ و ساير احكام مغاير آن ملغی شمردۀ می شود.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Law on Protecting the Rights of Author,
Writer, Artist and Researcher (Copyright)**

Date:15th October.2016

ISSUE NO:(1230)